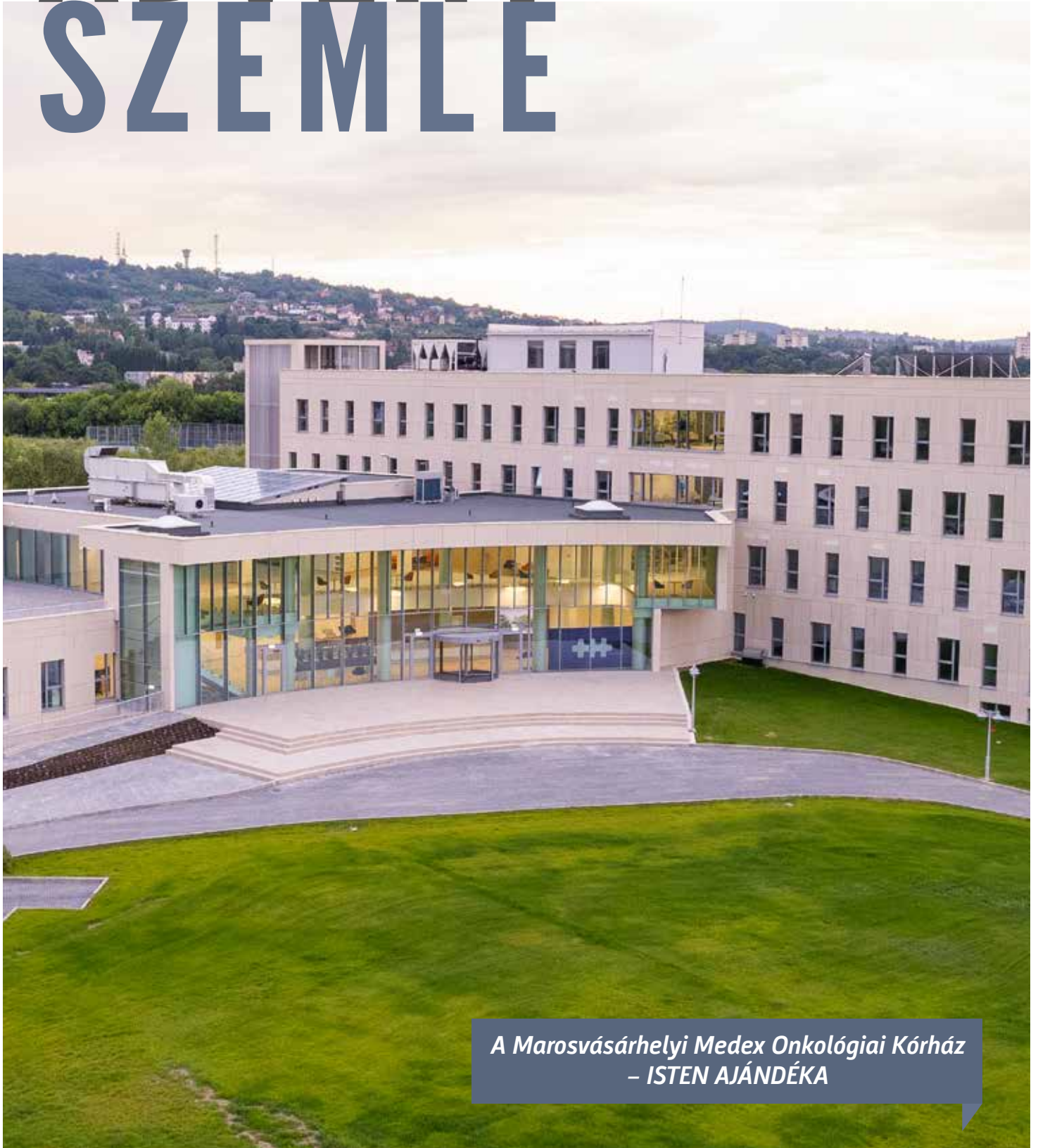

ADVENT SZEMLÉ

2024. SZEPTEMBER: ÉLJ EGYSZERŰEN EBBEN A BONYOLULT VILÁGBAN!
+ A MAROSVÁSÁRHELYI MEDEX ONKOLÓGIAI KÓRHÁZ – ISTEN AJÁNDÉKA
+ GYERMEK IS KERÜLHETNEK RÁCS MÖGÉ... + „MÁS VIGASZTALÓT AD NÉKTEK” + A DUMBRÁVAI EGÉSZSÉGKÖZPONT + A PÓTVALLÁSRÓL
+ CÍRUS TIPOLÓGIÁJA + A SZENTHÁROMSÁG BIBLIAI DOKTRÍNÁJA

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁROKNAK

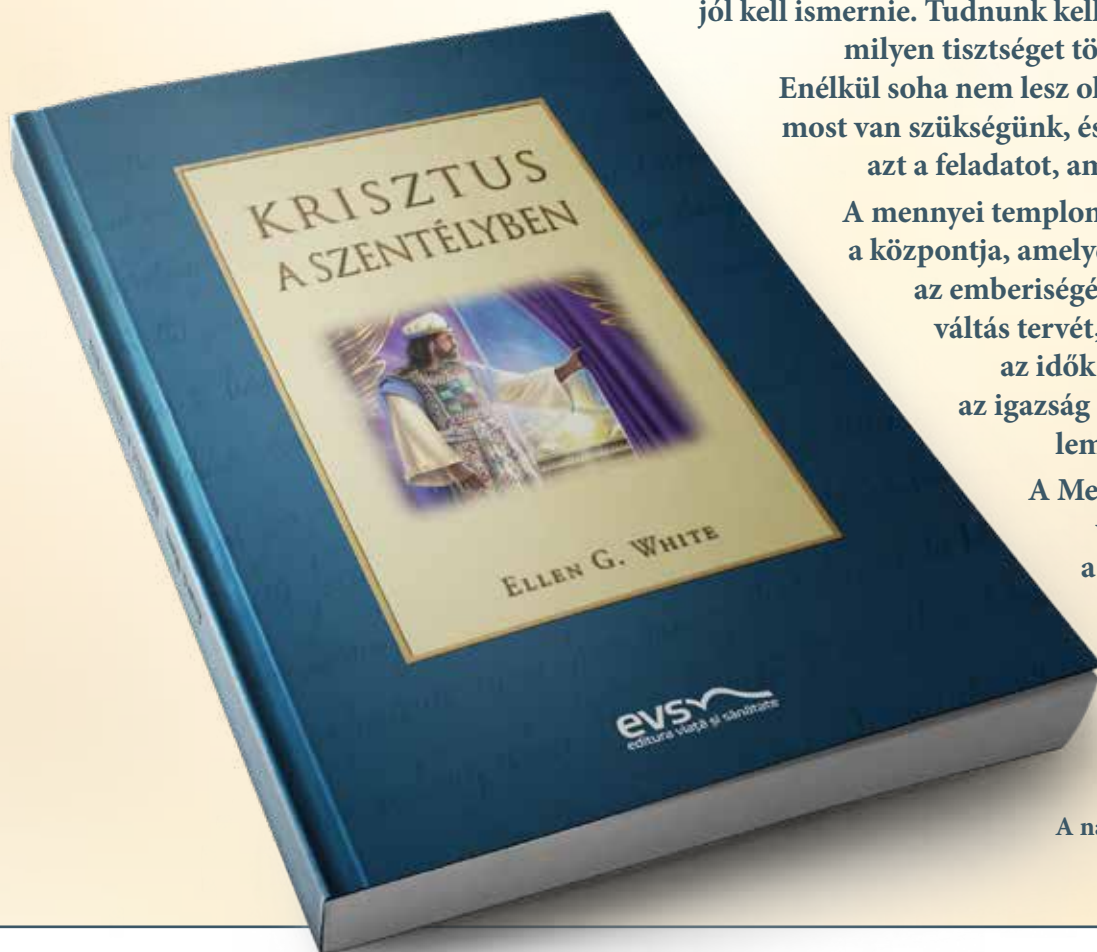
**A Marosvásárhelyi Medex Onkológiai Kórház
– ISTEN AJÁNDÉKA**

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

ELLEN G. WHITE: KRISZTUS A SZENTÉLYBEN

evs
editura viață și sănătate

„A szentély és a vizsgálati ítélet igazságát Isten népének jól kell ismernie. Tudnunk kell, hogy nagy Főpapunk milyen tisztséget tölt be és mi a szolgálata. Enélkül soha nem lesz olyan hitünk, amilyenre most van szükségünk, és nem tudjuk elvégezni azt a feladatot, amit Isten szán nekünk...

A mennyei templom annak a szolgáltatnak a központja, amelyet Jézus Krisztus végez az emberiségért... Elénk tárja a megváltás tervét, elvisz minket egészen az idők végéig, és megmutatja az igazság és a bűn közötti küzdelem diadalmas lezárását...

A Megváltónak az emberért végzett papi szolgálata a mennyei templomban éppoly lényeges része a megváltás tervének, mint halála a kereszten.”

(Ellen G. White:
A nagy küzdelem, 488–489. o.)

2024. SZEPTEMBER. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georget Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Eugen Chirilianu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szőcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40

ISSN 1842 - 3361

ÉLJ EGYSZERŰEN EBBEN A BONYOLULT VILÁGBAN!

A következő kijelentés Richard Charles Nicholas Branson brit üzletembertől és filantróp befektetőtől származik: „Legnagyobb ellenséged a bonyolultság. Még a balga ember is képes bonyolult dolgok megvalósítására, a dolgok egyszerűségének megőrzése azonban már sokkal nehezebb.”

Egyre bonyolultabb lett a világunk. Ahelyett, hogy az egyszerű és értékes dolgokra törekednénk, inkább napról napra bonyolítjuk az életet.

Sajátos, természetes emberi vágytól vezérelve próbáljuk fejleszteni életünk minden vetületét, igyekszünk azt látszólag könnyebbé és kényelmesebbé tenni, ezzel azonban még bonyolultabbá tesszük a mindennapjainkat. Egyre szofisztikáltabbak lettek az autók, a repülőgépek, a fegyverek, az otthonok, a számítógépek és a telefonkészülékek, de ami ennél is súlyosabb: a posztmodern világ e betegségeitől a kapcsolatok és az emberi párbeszéd is kárt szenved. Vajon a vallást és a teológiát is túlbonyolítottuk, s ezáltal szem elől tévesztettük Krisztus jellemének egyszerűségét és szépségét?

Próbálunk egyszerre több dolgot elvégezni, miközben az életünk egyre bonyolultabbá válik. Túlságosan sok felelősséget vállalunk, és nem az igazán fontos dolgok alapján határozzuk meg a prioritásokat. A túlzottan sok feladatra való vállalkozás a legnagyobb hiba, amit a legtöbb ember elkövethet, és amely bonyolítja az életet.

Igyekszünk mindent ellenőrzésünk alatt tartani, ami néha stresszt okoz és frusztrációhoz vezet. Túlságosan nagy nyomás alá helyezük magunkat. Tökéletességre törekszünk, ami bonyolítja a kapcsolatunkat önmagunkkal és másokkal. A valóságtól elrugaszkodott elvárások feszültséget, csalódást és elégedetlenséget okoznak a kapcsolatainkban, ezenkívül az aggodalom is egy olyan tényező, mely hozzájárul életünk értelmetlen bonyolításához.

Az elfogadás utáni vágy is bonyolítja az életet. Külső visszaigazolásra vágyunk, és próbálunk folyton eleget tenni mások elvárásainak, ami óhatatlanul is kimerüléshez vezet.

Több csomagunk van, mint amennyire szükségünk lenne. Sokkal szabadabbak, teher- és stresszmentesebbek lennénk, ha kevesebb csomaggal utaznánk – és ez nem csak egy repülőútra érvényes, hanem az életen át vezető utazásra is.

Olyanokhoz hasonlítgatjuk magunkat, akik a ranglétrán fölöttünk állnak, vagy az értékek magasabb szintjén helyezkednek el, de ezzel csak még inkább bonyolítjuk az életünket. Viszont, ha igazán belegondolunk, az élet egyáltalán nem bonyolult... Mi magunk sem vagyunk azok! A bonyolultság a gondolatvilágunkban kezdődik.

Az egyszerű élet nem unalmas; óriási különbség van az egyszerűség és az unalmasság között.

TARTALOM

- 3** Vezércikk
Balla Loránd
Élj egyszerűen ebben a bonyolult világban!
- 5** Esemény
Remus Bența
Isten ajándéka
- 12** Börtönszolgálat
Timotei Bîlbîie
Gyermekek is kerülhetnek rács mögé...
- 14** Lelkiség
Dr. Ștefan Radu
„Más Vigasztalót ád néktek”
- 15** Misszió
A Dumbrávei Egészségközpont
- 18** Lelkiség
Dr. Dan Constantinescu
A pótvallásról
- 20** Lelkiség
Dr. Daniel Olariu
Círus tipológiája
- 25** Teológia
Florin Lăiu
A Szentháromság bibliai doktrínája
- 31** Gyermekek oldala
Alina Chirileanu
Ismerd fel őket!

**MIVEL JÉZUS
EGYSZERŰ ÉLETET
ÉLT, KÉPES VOLT
AZ IGAZÁN FON-
TOS DOLGOKRA
ÖSSZPONTOSÍ-
TANI. PRIORITÁS-
NAK TEKINTETTE
AZ EMBERTÁR-
SAKKAL ÁPOLT
KAPCSOLATOKAT.**

Aki egyszerűen él, az igazán fontos dolgokra összpontosít.

Sokkal boldogabbak lennénk, ha egyszerűbbé tennénk az életünket. Könnyebb halmozni, mint lemondani valamiről. Az egyszerűség lényege azonban épp a lemondás művészetében rejlik. Az egyszerűség a kulcs, amely által beteljesült és kevésbé bonyolult életet élhetünk. Le kell mondanunk a haszontalan bonyolultságról, és minimalista mentalitásra kell törekednünk. Minél inkább bonyolítod az életedet, annál nehezebb lesz.

A négy evangélium által bemutatott Messiást az egyszerűség jellemezte. Jézus az élet minden területén egyszerűségről tett bizonyosságot: nem birtokolt javakat, határozott célokat tűzött ki, mélységes kapcsolatokat ápolt, és tiszta hittel rendelkezett. Nem volt díszes otthona, sőt, földi élete utolsó éveiben „hajléktalan” volt; mindig kellő időt szánt a tömegekkel való beszélgetésekre; nem foglalkozott a társadalmi elvárásokkal; és a legtöbb esetben nem filozófiai eszmefuttatások, hanem egyszerű kérdések mentén tanított. Halálakor megfosztották a ruháitól, majd egy kölcsönként sírboltba tették el. Egyszerűen élt és halt meg. Bonyolult társadalomban élt meglepően egyszerű életet.

E bonyolult világban az egyszerűség mércéjére van szükségünk, és ezt a mércét a Hegybeszédben, az egyszerűségről szóló prédikációban találjuk meg.

Jézus felszólít, hogy gyakoroljuk az egyszerűséget, amihez a következők tartoznak: szívünk egyszerűsége (Mt 5:21-32), szavaink egyszerűsége (Mt 5:33-37), vallásos gyakorlataink egyszerűsége – beleértve az imát és a böjtöt (Mt 6:1-8), va-

lamint egyszerűség az anyagi javak birtoklásában (Mt 6:19-24).

Mivel Jézus egyszerű életet élt, képes volt az igazán fontos dolgokra összpontosítani. Prioritásnak tekintette az embertársakkal ápolt kapcsolatokat (kellő időt szánt a tanítványaira; jó hírt közzölt a bűnösökkel és azokkal, akik meg akarták ismerni Istent; energiát fordított a gyógyításra és az ördögök kiűzésére). Célul tűzte, hogy elvonul pihenni, amikor erre van szüksége (Mk 6:31-32; Lk 8:23), vagy imában Istennél időzik (Lk 5:15-16; Mk 1:45; Lk 6:12-13).

Jézus a következőképpen határozta meg az egyszerűséget: „Hanem keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek” (Mt 6:33). Az ilyes fajta egyszerűség bőséget jelent: „Én azért jöttem, hogy életük legyen és bővelkedjenek” (Jn 10:10). Viszont ez a bővelkedő élet nem olyan valami, amit ez a bonyolult világ hirdet – nem vagyonról, hírnévről vagy anyagi javakról szól. A gazdag élet az Isten és embertársak iránti szeretetben bővelkedik, és a mennyország terjedésével és eljövételével foglalatoskodik. A legkiválóbb egyszerűség azonban a Golgotán tárulkozik fel előttünk. Krisztus nem fordult keserőséggel vagy vádaskodva az Őt gyalázó tömeghez, vagy azokhoz, akik keresztre szegezték. Nem törődött önmagával és nem zúgolódt, egyedül az Atya és a bűnösök sorsa foglalkoztatta. Egyszerűen és felelősségteljesen gondoskodott az édesanyjáról.

Ó, Megváltóm, milyen csodálatos a Te egyszerűséged! ■

Balla Loránd, a Kiadványok és Etnikai Csoportok Osztály igazgatója, Romániai Unió

ISTEN AJÁNDÉKA

A Marosvásárhelyi Medex Onkológiai Kórház Isten ajándéka mindazok számára, akik sajnálatos módon valamilyen onkológiai betegséggel küzdenek. Hét évvel ezelőtt született meg ennek az intézménynek az ötlete, az ASI egyes tagjainak, orvosoknak, valamint a Hetednapos Adventista Egyháznak a kezdeményezése, amely egy a daganatos betegségek kezelésére szakosodott, legmodernebb eszközökkel felszerelt, korszerű kórház építését tűzte ki célul. Együtt indultunk el, és együtt érkezünk meg a kórház felavatásának pillanatáig, és együtt megyünk tovább.

Miért Isten ajándéka ez a kórház? Azért, mert:

1. A projekt gyakorlatba ültetése során megtapasztaltuk azt, amit Jézus Krisztus megfogalmazott imájában – „Hogy mindnyájan egyek legyenek” (Jn 17:21).

Már kezdetben lefektettük a következő alapelveket:

a) **Küldetésünk:** folytatni Jézus Krisztusnak az emberek nevelését és gyógyítását célzó szolgálatát.

b) **Látásmódunk:** korszerű, összetett és integrált orvosi módszereket alkalmazunk, amelyek szem előtt tartják a szenvedő ember teljes lényét – elméjét, testét és lelkét. A Medex Onkológiai Kórház kiváló és tudományos

alapon nyugvó, személyre szabott, szakmailag kiemelkedő orvosi ellátást biztosít.

c) **Értékeink:** kiválóság, együttérzés, hit, hozzáférhetőség, becsületesség, egység és kiegyensúlyozottság.

2. Amikor telket kerestünk a projekt megvalósításához, Isten megérintette két személyt, Bența Remus Aurel és Preda Dinu Constantin szívét, s így adományaként került birtokunkba a terület. Isten irányítja az eseményeket. Ő állítja elénk a lehetőségeket, amelyeket gyümölcsoztatnunk kell.

3. Kritikus helyzetbe kerültünk, amikor a Területrendezési Terv (PUZ) nem kapta meg a szükséges jóváhagyást, noha a megvalósíthatósági engedély már a birtokunkban volt, és arról biztosított, hogy a beruházás folytatódhat. A PUZ-engedély elutasítása után az Onkológiai Kórházért Alapítvány átiratban kérte a Megyei Tanácstól az engedély elutasítá-

A GYÓGYÍTÁS KÜLDETÉSE REMUS BENȚA

KORSZERŰ, ÖSSZETETT ÉS INTEGRÁLT ORVOSI MÓDSZEREKET ALKALMAZUNK, AMELYEK SZEM ELŐTT TARTJÁK A SZENVEDŐ EMBER TELJES LÉNYÉT – ELMÉJÉT, TESTÉT ÉS LELKÉT.

sának megindoklását. Beadványunkra nem kaptunk választ, viszont két hét elteltével lecserélték a főépítést, és végül megkaptuk az engedélyt.

4. Immár rendelkezünk a földterülettel, az engedélyekkel és a műszaki dokumentációval, viszont nem volt anyagi fedezetünk. Az Onkológiai Kórházért Alapítvány alapító tagjaival az alábbi következtetésre jutottunk: beadvánnyal fordulunk a Pénzügyi Minisztériumhoz tartozó Állami Támogatási Igazgatósághoz, amely a 807-es kormányhatározat alapján kiutalható támogatásokat kezeli. Az egyik alapító tagunk a következőket mondta: „Ha megkapjuk a kormánytámogatást, az annak lesz a jele, hogy folytatnunk kell a beruházást.” 2021. februárjában nyújtottuk be a dossziét, és ugyanazon év szeptember 22-én megkaptuk a 6.400.000 eurós támogatásról szóló jóváhagyást. Ettől a pillanattól kezdve a projekt az anyagi fedezetek terén is szabad utat kapott, viszont szükség volt még az Alapítvány hozzájárulására is. Amikor az alapító tagok elé tártuk, hogy mekkora összegű önrészre van szükségünk, 500.000 lej gyűlt össze, ami meghaladta a követelt összeg értékét.

A fentiekben csupán néhány olyan csodálatos közbelépést említettem meg, ami által Isten ezzel a kórházzal kapcsolatosan is kinyilatkoztatta hatalmát, és amire valóságos isteni gondviselésként tekintünk.

E cikk megírásakor kórházunk már több mint 100 beteget fogadott járóbetegrendelési rendszerben, és viszonylag rövid időn belül már a teljes kórházi struktúra képes lesz az egészségügyi szolgáltatások biztosítására.

A kórház avatási ünnepe három napig tartott, 2024. július 12-től 14-ig. Az alábbiakban az avatási ünnepségen résztvevők felszólalásaiból idézünk:

Péntek, 2024. július 12., 11:00-13:00

Daniel Pițurlea – az Onkológiai Kórházért Alapítvány alapító tagja

Alapítványunk célja holisztikus betegellátási környezetet biztosítani, hogy a pácienseink ne csak kiváló orvosi ellátásban, hanem pszichológiai és lelki támogatásban, vagyis integrált egészségügyi szolgáltatásokban részesüljenek. Alapítványunk tevékenységének alapja és mozgatórugója a közösség iránti odaadás és a vágy, hogy jelentős változást idézhessünk elő a daganatos betegek életében.

Carmen Orban – miniszterelnöki tanácsos

Üdvözlöm mindazokat, akik részt vállaltak ebben a régió közössége érdekében megvalósított beruházásban. Az itteni onkológiai betegeknek immár egy olyan kórház áll rendelkezésére, amely képes megfelelő orvosi ellátást nyújtani számukra, az egészségügyi dolgozók számára pedig egy új munkahely lehetősége teremtődött meg, ahol tudásuk legjavát adva dolgozhatnak a szakterületükön.

Valeria Herdea – az Országos Egészségügyi Pénztár elnöke

A beteg akkor a legmagányosabb, amikor daganatos betegség diagnózisával szembesül. De tudjátok, miért? Azért, mert mindenki úgy néz rá, mint egy elítéltra, mint akit a társadalom kivetett az élet és az elmúlás határára. Éppen ezért a társadalomnak úgy kellene tekintenie erre a betegségre, mint egy csapásra, ami ellen az egész közösségnek küzdenie kell.

Péter Ferencz – a Maros megyei Tanács elnöke

Ez a kezdeményezés, mely célul tűzte ki, hogy a semmiből felépít egy onkológiai központot, a maga nemében egyedi mind helyi, mind országos szinten. A betegek ellátása mellett itt figyelmet fordítanak majd a megelőzésre, valamint a pszichológiai és a lelki támogatásra. A megyei tanács elnökeként különösen büszke vagyok arra, hogy a megyénkben egy ilyen beruházás valósulhatott meg.

Ciprian Dobre – Maros megye prefektusa

Hangsúlyozni szeretném, hogy ebben a projektben szavukat álló, komoly embereknek sikerült átvészelnük a különböző romániai gazdasági időszakokat, emellett pedig olyan társakra találtak ehhez a befektetéshez, akikkel együtt ma egy több mint 30 millió eurós beruházással rukkolhattak elő, és egy valóságos onkológiai iskolát alapítottak itt, Marosvásárhelyen.

Soós Zoltán – Marosvásárhely polgármestere

Az ehhez hasonló beruházások újfent igazolják, hogy mennyire fontos a kapcsolat Isten és az emberi élet között. Pál apostol mondja a Korinthusiakhoz írt levelében: „Avagy nem tudjátok-é, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szent Léleknek temploma, amelyet Istentől nyertetek; és nem a magatokéi vagytok?” Ez különösen fontos, mivel felhívja a figyelmünket arra, hogy mindazzal, ahogy élünk és amit teszünk, felelősséggel tartozunk az egészségünkért.

Bogdan Neacșu – a CEC Bank elnöke

Elsősorban gratulálok a Bența és a Pițurlea családnak, akik amellet, hogy sikeres üzletemberek – és higgyék el nekem, hogy valóban sikeres vállalkozásokat vezetnek Romániában –, sikerült a legjobb tudásuk szerint egy non-profit szervezet, egy alapítvány által is a társadalom és a helyi közösség felé fordulniuk. Elismerésem! A továbbiakban is számíthatnak a támogatásomra, és arra bátorítom önöket, hogy hasonló projektek kivitelezésében vegyenek részt.

Dr. Richard Hart – a Loma Linda University Health elnöke (Kalifornia, Egyesült Államok)

Azt mondják, hogy az első látogatásom vendég vagy, a második látogatásom barát, a harmadik látogatásom azonban már családtagnak számítasz. Ma én is családtagnak érzem magam.

A rák félelmetes kórkép. Rettegést és bizonytalanságot kelt a betegben és a családjában egyaránt, ezért a gyógyítás szakavatott kezelést és megfelelő gyógyászati eszközöket, készülékeket igényel. Azt szeretnénk, hogy ez a hely minőségi gyógyító szolgáltatásokat nyújtson a betegeknek. Loma Linda örül annak, hogy partneri kapcsolatot tart fenn ezzel az intézménnyel, és szakmai fejlődésében támogathatja ezt a kórházat.

Az emberek hamar elfelejtik, hogy mit mondtál, vagy mit tettél értük, de sosem fogják elfelejteni, hogy milyen érzéseket keltettél bennük. Azt kívánom ennek az intézménynek is, hogy amikor a beteg félelemmel telt lélekkel eljön ide, ő és a családja is bátorítást kapjon a rendelkezésére álló személyzettől és technológiától.

Dr. Leonard Azamfirei – szenátor, a Marosvásárhelyi „George Emil Palade” Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem rektora

Van egy álmom: egyetemi hallgatókat és fiatal orvosokat látok, akik kiváló körülmények között dolgozva megértik, hogy ez a lila szín, amit választottak, valójában lelkeséget, tanulásra vágyást, alkotást és a tudomány terjesztését jelent, mivel ez illik leginkább ehhez a kórházhoz.

A templom és a kórház két olyan intézmény, ahol az embert felkavaró, megható érzések kerítik hatalmukba. Mindkettő olyan hely, ahol Isten találkozik az emberrel. Csak így valósulhat meg a teljes gyógyulás. Azt kívánom, hogy ez a kórház egy ilyen hely legyen! Sok sikert kívánok a Medexnek és a mögötte álló személyeknek!

Dr. Dumitru Borțun – egyetemi tanár, Politikatudományi és Közigazgatási Egyetem (SNSPA)

A mai esemény kiválóan szemlélteti Máté 7. fejezetének egyik szövegét, amely így hangzik: „Kérjétek, és adatik néktek.” A lényeg az, hogy ha tudjuk, hogy mit kell kérnünk, és olyan dolgokat kérünk, amelyek megegyeznek Isten akaratával és a küldetéssel, amivel megbízott, meg fogjuk azt kapni.

Magyarosi Barna – az Inter-Európai Divízió titkára

A Hetednap Adventista Egyház hisz az egészségüggyel kapcsolatos holisztikus látásmódban. Hisszük, hogy az ember oszthatatlan lény, lélek, test és elme alkotja, ezért meggyőződésünk, hogy holisztikusan, egész lényére kiterjedő módon kell viszonyulnunk hozzá.

Aurel Neațu – a Romániai Unió elnöke

Engedjék meg, hogy néhány pillanat erejéig azoknak a személyeknek a szócsove legyek, akik azért dolgoztak, áldoztak időt, energiát és pénzt, hogy ez a kórház ma itt állhasson előttünk és Isten előtt. Mi, alapító tagok, odaszenteljük magunkat és az új kórházat Krisztus ügyének és az emberek szolgálatának, Isten, a mi Atyánk dicsőségének, aki nekem kegyelme által felépülhetett, hogy segítséget nyújtson

a rászorulóknak, vigasztalást az elkeseredetteknek, gyógyulást a betegeknek, és hozzájáruljon Jézus Krisztus mielőbbi visszajöveteléhez. Elsősorban köszönetet mondunk neked, Atyánk, hogy azt a nemes gondolatot ültetted ezekben az embereknek az elméjébe, hogy embertársaik szolgálatára kórházat építsenek. Hálát adok az idejükért, az energiájukért és az anyagi javakért, amiket a lábaid elé helyeztek. Áldd meg ezt a kórházat, és áldd meg azokat, akik itt fognak dolgozni! Uram, kérünk, adj bölcsességet és erőforrásokat azoknak, akik a továbbiakban irányítani fogják ezt az intézményt! Uram, az a vágyunk, hogy az itt zajló tevékenységek által is a Te neved legyen felmagasztalva és dicsőítve. Köszönetet mondunk neked mindezen szépségért az Úr Jézus Krisztus nevében! Maradj továbbra is velünk, hogy a kórházban folyó munka is csak neked szerezzen dicsőséget! Ámen!

Péntek, 2024. július 12., 20:00-21:30

Gabriel Ban – a Dél-erdélyi Egyházterület elnöke

Be kell ismernünk, hogy ezekben a napokban csodálatos eseményeknek lehetünk tanúi. Sajnálom, hogy elszalasztottam a pillanatot: néhány másodperccel korábban mesés látványban volt részük azoknak, akik a kórház homlokzatán láthatták visszatükröződni a lenyugvó napot. Hét évvel ezelőtt megszületett egy álmom, egy ötlet, és miután meghánytuk-vetettük – bizonyára emlékeztek rá –, egyszer csak megjelent egy kép is. A tervezőasztalon, határozott vonásokkal feltűnt a leendő kórház vázlata. Némelyek igyekeztek is megjegyezni: Túl szép, hogy igaz legyen! Mások viszont így vélekedtek: Túl szép, hogy ne valósítsuk meg! Nos, itt állunk ma, és megérinthetjük az épületet, sőt, be is léphetünk a létesítménybe! Örülök, hogy erre itt, Marosvásárhelyen került sor.

Robert Mandache – a Munténiai Egyházterület elnöke

A Medex ma a teremtés egyfajta másolata, és ebből a szempontból a mai esemény magasztos voltát azoknak az embereknek az elhívása biztosítja, akik készek voltak hasznosítani azokat a különleges ajándékokat, amelyekkel felruházta őket az Úr. Ma, ezen a helyen együtt éljük át a teremtés fenségét a teremtés csodáinak megújulása által. Hiszem, hogy ezért érdemes teljes szívből hálát adnunk Istennek.

Dr. Mark Reeves – a Loma Linda University Health Onkológiai Központ igazgatója

A nevem Mark Reeves, és a Loma Linda-i Onkológiai Központ igazgatójaként dolgozom. Több mint 30 éve onkológiai sebészként tevékenykedem a rákos betegek kezelése érdekében. Ma eszembe jutott, hogy talán már több mint 10.000 beteget láttam el, műtöttem vagy kezeltem. Mindez mélységesen elgondolkodtatott. Az évek során meggyőződtem arról, hogy az advent hit immár készen áll arra, hogy

az onkológiai betegek felé forduljon. Íme, néhány emellett szóló érv: először is, az emberi lénnel kapcsolatos holisztikus látásmódunk még előnyösebb pozícióba helyez bennünket ebben a szolgálatban. Minket arra tanítottak, hogy a beteget teljes lényként kezeljük. Természetesen nem próbáljuk elhanyagolni a testi problémákat, viszont a rákos betegek esetében a lelki vonatkozásokra is figyelniük kell.

George Sbirnea – az Olténiai Egyházterület elnöke

Becsülendő dolog, hogy itt, ezen a helyen, ahová meghívtuk Istent is, a gyógyulás, a reménység és a lelki béke folyamai áradhatnak ki, amelyek egyedül Istentől származhatnak. Az a vágyunk és elvárásunk, hogy az itt nyújtandó kiváló egészségügyi ellátások mellett nagyon sok ember Istentől eredő reménységet és lelki békét találjon. Azért imádkozunk, hogy ez a kórház legyen az élet, a testi és a lelki gyógyulás bő folyama.

Dr. Richard Hart – a Loma Linda University Health elnöke

Jelenleg 225 adventista kórház, szanatórium és egészségügyi központ van a világon. Afrikában 25, Közép-Amerikában 15, Indiában 11, a Fülöp-szigeteken 11 és Európában immár 3: a berlini Waldfriede, a svájci La Lignière,

és most itt, Romániában, Marosvásárhelyen a Medex. Jelen pillanatban a két másik európai intézmény nehézségekkel küszködik, éppen ezért reméljük, hogy kórházalapítási szempontból Románia megfelelő helynek bizonyul. Az egyház növekszik, erős, az egészségügyi rendszer pedig nyitott az innováció előtt, ezért örömmel tölt el, hogy itt, ezen a helyen egy új intézmény jöhetett létre. Viszont szeretném megosztani veletek az aggodalmaimat is, mivel a sikerrel együtt kihívásokkal is szembesülnünk kell. Igazi kihívás megfelelő személyzetet találni és kiegyensúlyozott költségvetéssel működni. Abban reménykedem, hogy a számunkra oly fontos értékeket a kihívások ellenére is meg fogjátok őrizni. Megosztom veletek azt a hét alapelvet, amely a Loma Linda-i kórházban vezérel minket: együttérzés, becsületesség, alázat, holisztikus látásmód, csapatmunka, igazságosság és kiválóság.

Szombat, 2024. július 13., 10:00-11:20

Ștefan Tomoioagă – az Észak-Erdélyi Egyházterület elnöke

Aldom Istent a tizedik boldogmondásért. A kórházzal kapcsolatos megbeszélések valamikor 2014 őszén kezdődtek, immár tíz évvel ezelőtt. Az idén fedeztem fel azt a tizedik

boldogmondást, amit az elmúlt évek alatt a beruházásban részt vevő személyek átéltek, megtapasztaltak. Önökhez intézett szavaim pontosan erről a tizedik boldogmondásról szólnak, amelyet János 20:29 versében olvashatunk: „Monda néki Jézus: Mivelhogy láttál engem, Tamás, hittél: Boldogok, akik nem látnak és hisznek.”

Eduard Călugăru – lelkipásztor

A világon hatalmas munkát kell végeznünk, és senki se álltassa magát azzal, hogy mivel közel a vég, már nem kell különleges erőfeszítéseket tennünk, és iskolákat, betegellátó intézményeket, vagy más, hasonló létesítményeket építenünk. Mindenkinek ki kell vennie a részét a munkából, viszont a legnagyobb felelősség azokra hárul, akik kiváló képességek és hatalmas anyagi források birtokosai. Hit által igazulunk meg, de a cselekedeteink alapján leszünk megítélve. Örülök, hogy ez a lelkület és ez a megértés a Romániai ASI tagjai körében is megmutatkozott.

Ioan Mohora

Megjegyzem, hogy az álom és a valóság közötti távolság neve: cselekedet. Ha meg akarsz valósítani valamit, akkor a tettek mezejére kell lépned. Nem minden esetben jársz sikerrel, viszont tettek nélkül esélyed sem lenne. Az alapítvány vezetőségét is ez az elv vezérelte a kórházépítés során. Alaposan megfontolt derűlátással indultak el az úton, de rövid időn belül úgy tűnt, hogy sok más kezdeményezéshez hasonlóan a láng kialszik, és a projekt megreked, de szerencsére nem így történt. Köszönöm nekik, hogy meg sem fordult a fejükben feladni, hanem mindvégig kitartottak amellet, hogy célba juttassák, és megépítik a kórházat.

Magyarosi Barna – az Inter-Európai Divízió titkára

Jobb adni, mint kapni – valójában ez az alapja bármely szolgáltatásnak az egyházon belül, a társadalomban vagy az egészségügy terén, hiszen nincs olyan szolgálat, amely nem az adományozás, a felkínálás vágyából ered. Nincs időnk kitérni minden apró részletre, viszont szeretném hangsúlyozni azt a hét elvet, amely Jézus Krisztus gyógyítási módszereiből ered: együttérzés, empátia, holisztikus látásmód, hozzáférhetőség, hit, ima, valamint a megelőzés ötvözése az egészségügyi neveléssel.

Dr. Gabriel Ivănică – kardiológus

Különösen örülök annak, hogy ma itt állhatok önök előtt. Örömmnek több oka is van, de ezeket nem fogom mind felsorolni. Az egyik ok az, hogy itt és most találkozhatunk, és megünnepelehetjük ennek a csodálatos kórháznak a megnyitását, amely jóhiszemű emberek erőfeszítéseinek eredményeképpen épült fel. Talán túlságosan is sokszor találkoztatok már a mondással: „Jól van az úgy is!” A Bibliában azonban Salamon a következő isteni tanácsot tárja elénk: „Valamit hatalmadban van cselekedni erőd szerint, azt cselekedjed!”

Dr. Leonard Azamfirei – szenátor, a Marosvásárhelyi „George Emil Palade” Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem rektora

A kórházak nem egészséges embereknek épülnek, hanem betegeknek, mint ahogy a templomok sem a szent emberek, hanem a bűnösök menedékei. A templomban a szentek képei a falakon lógnak, a bűnös emberek viszont közöttünk járnak. A templom és a kórház egyik közös vonása a gyógyítás ígérete, noha bizonyos szempontból a hit és a pszichológia ugyanazon elemekkel dolgozik, csak eltérő mechanizmusok és célok mentén. Harmadsorban pedig ugyanaz a közös cél vezérli a templomot és a kórházat is, és ez a közös cél: az ember jóléte.

Dr. Alexandru Rafila – az egészségügyi tárca vezetője

Tisztelt Maros megyei adventista hívők, tisztelt meghívottak! Örülök, hogy önökkel lehetek, és nem titkolom, hogy immár kétéves együttműködés áll mögöttünk, hisz ennyi ideje vezetem a minisztériumot. Örülök, hogy tanúja lehetek ennek a sikeres beruházásnak, amely az én és bizonyára sokak meglátása szerint prioritást élvez. Eljött az ideje, hogy felavassuk ezt az onkológiai kórházat. Örülök, hogy itt, Marosvásárhelyen egy ilyen létesítmény épült, amely kezelést és reménységet nyújt a daganatos betegeknek.

Egy egészséges országnak abban is egészségesnek kell bizonyulnia, ahogyan embertársait kezeli. Az Adventista Egyház által kifejlesztett modell, amit más romániai egyháznak is javasoltam, véleményem szerint az embereket szolidaritásra készít, követendő példa.

Nagyon szépen köszönöm, hogy megoszthattam önökkel a gondolataimat, és elismerésem mindazért, amit tesznek.

Gratulálok a vallási közösség vezetőinek is, mert hiszem, hogy Isten a helyes úton vezeti őket.

Az egészségügyi miniszter felszólalása után a Romániai Hetednapos Adventista Egyház elnöke, Aurel Neațu lelkipásztor imában kért áldást a miniszter munkájára.

Aurel Neațu – a Romániai Unió elnöke

Egy új, barátságos, korszerűen felszerelt és hozzáértő személyzettel rendelkező kórház nyitja meg kapuit. Ma itt a jelenlévők tiszteletéről és keresztény lelkiületről beszéltek. Nos, ez a kórház nemsokára már betegeket is fogad. De ez nem minden. A kórház a kezdeményezések, a hovatartozás, a motiváció, a küldetés és az elvek révén válik adventista intézménnyé, hiszen mindezek egy olyan egyház értékeihez tartoznak, amelyet Isten világossággal, tapasztalatokkal és az egészségügy terén kiváló eredményekkel áldott meg.

Holnap ez a kórház megnyitja kapuit a betegek előtt. Mi lesz tehát itt, ezen a helyen holnap? Bizonyára nagyon sok szenvedés, könnyek és csüggedés. De talán lesz egy kis reménység is. Én azonban tudom, hogy holnaptól ezen a helyen nagyon sok együttérzésről tesz majd bizonyosságot minden itt dolgozó személy.

Szombat, 2024. július 13., 19:00-21:00

Dr. Walter Sackett – kórházigazgatási szakember, Loma Linda University Health

Megható, ahogy ez a csapat a nulláról felépített egy kórházat. A Loma Linda-i központban nekünk is az a célunk, hogy ez az intézmény maximálisan teljesítsen. Szeretném,

ha éreznék: valóban egy világszéles egészségügyi rendszerhez tartoztok. Szándékomban áll feltérképezni az itteni szükségleteket, és megkeresni azokat az embereket, akik sikeressé tehetik ennek a kórháznak a működését.

Viorel Cataramă

Alkalmam nyílt néhány évig Illinois államban önkéntesként dolgozni az egyik kórházban, és személyesen tapasztaltam, hogy a legtöbb beteg és családtag elvárja, hogy valaki imádkozzon értük és velük, és ily módon támogassák és bátorítsák őket. Hasonló küldetés vár önökre és a kórházra: képviselniük kell Jézus Krisztust, a Megváltót, a Megmentőt és a Gyógyítót!

Dr. Anamaria Zamfir

A mai ünnepséget régi román hagyomány szerint háromnaposra tervezték. Az egyház, de különösen a romániai egyház számára ennyire fontos örömmünnep nem is korlátozódhatott volna egyetlen napra, figyelembe véve azt az örömet, amit itt, Marosszentgyörgyön tapasztaltunk. Az áldott beteljesülés órájában, a kezdet és a gyönyörű tervek idején én is azokhoz csatlakozom, akik hasonló lelki értékeket kívánnak a Medex Onkológiai Kórháznak: „Gyűjts vagyont [erőt] Efratában, és szerezz nevet Bethlehemben!” Gyűjtsetek erőt itt, Maros megyében, és szerezzetek nevet Romániában, Európában, egészen Loma Lindáig, és még azon is túl!

Dr. Peter N. Landless – a Generál Konferencia Egészségügyi Osztályának igazgatója

Előjog számomra, hogy újra itt lehetek. Amikor csütörtökön megérkeztem, mintha hazajöttem volna. Remek fogadtatásban részesültem. Nehezemre esik elhinni, hogy immár hét hónap telt el a legutóbbi látogatásom óta. Marosvásárhelyre visszatérve látom a természet és az embe-

rek szépségét, és ez lelkesedéssel tölt el. Hiszem, hogy ti is lelkesek vagytok. Szeretnélek bátorítani, mert igaz, hogy ez alatt a két nap alatt különleges, bátorító üzenetek, szép szavak hangzottak el, viszont ezek is azt a valóságot hangsúlyozzák, hogy nem lesz könnyű ez a munka. És valóban nem könnyű! De én jó híreket hoztam! Hű az Isten, aki titeket is erre a munkára készítetett. Hallottátok? Hű az Isten! Ő megígérte, hogy nem hagy magunkra, és sosem feledkezik meg rólunk. Nem egyedül kell végeznetek ezt a munkát. Egy csodálatos családhoz tartoztok, és ez a család a világ legnagyobb protestáns egészségügyi hálózata.

Csodálatos emberek állnak itt, akiket szeretnék az emelvényre szólítani. Mirela Cîmpian, dr. Sergiu Turturică és dr. Valeriu Hațegan, kérlek, gyertek ide! Ők irányítják ezt a programot. Láthatjátok a meghatódottságomat. Megtiszteltetés, hogy mellettük állhatok. Ezek az emberek önmagukat szentelték Isten szolgálatára ebben a kórházban. Imádkozzunk együtt ezért a csapatért!

„Mennyei Atyánk, e csodálatos szombatnap végén úgy álljunk eléd, ahogy vagyunk, de kérünk, ne hagyj bennünket ebben az állapotban, hanem áldd meg az előtted álló vezetőket: Mirela Cîmpiánt, Sergiu Turturicát és Valeriu Hațegánt! Kérünk, Atyánk, áldd meg és erősítsd meg őket a munkában, adj nekik bátorságot és bölcsességet, és vezérelj őket minden nap a kihívások közepette, hogy a Te jelenlétednek örvendhessenek életük minden pillanatában! Imádkozunk a Medex kórházért, a személyzet minden tagjáért és minden betegért, aki átlépi ennek az intézménynek a küszöbét. Most pedig hálát adunk, hogy megígérted: ránk ragyog a Te orcád és erőd. Kérlek, áldd meg ezt a csapatot! Az Atya szeretete, Jézus Krisztus kegyelme és a Szentlélek közössége legyen mindannyiunkkal, mígnem eljössz! A Jézus nevében kértünk. Ámen!

Vasárnap, 2024. július 14., 11:00-17:00

Július 14-én nyílt napot tartottunk. Közel 500-an látogatták meg a Medex Onkológiai Kórházat. Közöttük volt dr. Alexandru Rafila egészségügyi miniszter, dr. Leonard Azamfirei, dr. Rodica Biro, a Marosvásárhelyi Egészségügyi Pénztár igazgatója, valamint Dumitrița Gliga, a marosvásárhelyi Szociáldemokrata Párt elnöke.

A három napon át tartó ünnepség különleges mérföldkőként marad fenn a Medex Onkológiai Kórház történetében. ■

Benta Remus,
az Onkológiai Kórházért Alapítvány elnöke

GYERMEKEK IS KERÜLHETNEK RÁCS MÖGÉ...

AZT SZERETNÉNK, HOGY EGYHÁZUNK MÉG INKÁBB KIVEGYE A RÉSZÉT A FOGVATARTOTTAK BEILLESZKEDÉSE ÉRDEKÉBEN VÉGZETT NEVELŐ MUNKÁBÓL. A TÁMOGATÁS ÉS AZ ERKÖLCSI IRÁNYMUTATÁS RÉVÉN AZ EGYHÁZ NEM CSAK A SZABADSÁGUKTÓL MEGFOSZOTT SZEMÉLYEK ÉLETÉBEN IDÉZHET ELŐ JELENTŐS VÁLTOZÁST, HANEM AZ EGÉSZ KÖZÖSÉG ÉLETÉBEN IS.

A mennyire hasznosak és fontosak a gyermekek oktatási és vallási programjai, épp olyan nehéz a megvalósításuk. Folyton az volt az érzésem, hogy nehéz lekötni a figyelmüket és helyes irányba ösztönözni őket. Mindezekhez még hozzáadódtak azok a tapasztalatok is, amelyeket évekként elelőtt szereztem, amikor alkalmam volt egy a kiskorúak beilleszkedését elősegítő központban dolgozni. A felnőtt rabokhoz képest, ahol folyamatosan tartok nevelő és vallási programokat, a fiatalokéval végzett munkám eddig szelvényharcnak bizonyult. Mindezek ellenére, amikor az egyik barátom afelől érdeklődött, hogy melyik programban kamatoztathatná a készségeit, szinte azonnal azt javasoltam, hogy szervezzünk gyermeknapot a Brăila-Tichilești-i fiatalokéval együttélésében.

Elkezdtek közösen kidolgozni a rendezvény terveit. Közöltük a központ vezetésével, hogy a program végén csomagokat szeretnénk átadni a 168 fogvatartott fiatalokéknak. Örültek az ötletnek. Megtudtuk, hogy van 32 fiatal, akiket nem látogatnak a hozzátartozóik, és lábballal, ruházattal, valamint tisztálkodási cikkekkel van szükségük. Arról is tudomást szerezünk, hogy vannak olyan fogvatartottak, akiknek a szülei a nehéz anyagi körülmények vagy a túlságosan nagy távolság miatt nem látogathatják őket. Elhatároztuk, hogy segíteni fogunk ezeknek a családoknak abban, hogy eljussanak a fegyintézetekhez és találkozhassanak a gyermekeikkel.

Igyekezünk építő jellegű rendezvényt szervezni számukra, amiből sokat nyerhetnek. Három személyt hívtunk meg a találkozóra, hogy megosszák benyomásaikat a fiatalokkal. Ketten közülük átélték a börtönévek szomorú tapasztalatait, az egyik pedig árvaházban nőtt fel, és később az utcákon élt. Mindhárman elmondták, hogyan nyert értelmet az életük, amikor megismerték Istent.

A találkozót Isten is megtisztelte jelenlétével. A meghívottak elmesélték, hogy már zsenge korban megpróbáltak boldogulni, még a bűnözés útját is kipróbálták, de erőfeszítéseik haszталannak bizonyultak. Elmesélték, hogy amikor börtönbe kerültek, azt hitték, hogy a sorsuk végérvényesen

megpecsételődött, de aztán a Bibliából megismerték Istent. Épp akkor került a kezükbe a Szentírás, amikor a börtönben a legnagyobb fájdalmak gyötörték a lelküket.

A rideg börtönpadlóhoz rögzített padokban ülő fiatalok és gyermekek figyelmesen hallgatták a beszámolókat. Egyeseknek láthatóan máshol járt az eszük, mások elveszetteknek tündek, megint mások gondolkodóba estek, de voltak, akiket epesztett a vágy szeretteik és az otthonuk után, és felcsillant a szemükben a kíváncsiság és a reménység. Amikor az egyik meghívott a beszéde végén megkérdezte, hogy van-e valaki közöttük, aki szeretné megváltoztatni az életét, a terem közepén felállt egy fiatal ember, és bevallotta, hogy szeretne új életet kezdeni, de úgy gondolja, hogy ez a változás csak a szabadulása után következhet be. Bátorítottuk, hogy higgye el, Isten még ezen a helyen is meg tudja változtatni az életét. Kértük, hogy jöjjön előre, mert szeretnénk imádkozni érte. Ekkor újabb személyek álltak föl, és néhány percen belül mindannyian előre jöttek, hogy imádkozzunk értük.

Az egyik meghívottunk, aki korábban arról mesélt, hogy Isten a börtönben változtatta meg az életét, imádkozni kezdett, a jelenlevők pedig hangosan ismételték a szavait:

„Mi Atyánk! Köszönjük, hogy szóltál ma hozzánk! Gyermekeidnek érezzük magunkat, és nagyon sajnáljuk, hogy vétkeztünk ellened! Megígérjük, hogy máától kezdve a tied akarunk lenni! Gyengeségekkel és nehézségekkel küzdünk, de tudjuk, hogy veled minden lehetséges! Az Úr Jézus nevében kérünk szépen, vigyázz ránk! Ámen!”

Ezen ünnepélyes pillanat alkalmával értettem meg, hogy milyen hatalmas küzdelem dül a jó és a gonosz között, Megváltónk és Sátán között.

Mielőtt elbúcsúztunk, egyik meghívottunk, aki maga is a börtönben ismerte meg Istent, térdre borult, és így imádkozott: „Segítsd őket, Uram, hogy vágyakozzanak olvasni a Bibliát, és tartsák is meg azt, amit a Szentírásban olvasnak! Segítsd, hogy megtapasztalják a békét, az örömet és mindazt, amit adni szeretnél nekik! A Jézus nevében kérünk, őrizd és óvd őket, és segítsd, hogy mielőbb visszakerüljenek a családjukhoz!”

Ott, a rácsos ablakokkal erősített, fegyőrök által őrzött teremben értettem meg Isten erejét, és azt, hogy mit jelent annak az embernek a hálája és szeretete, aki megtapasztalta a mennyei Atya szeretetét és megbocsátását.

Imádkoztatok a családban és a gyülekezetben a romániai börtönökben fogvatartott személyekért, de különösen a fiatalokéért! Rendkívüli odafigyelésre van szükségük érzelmi és lelki rehabilitációjuk érdekében. A börtönök traumákat okozhatnak, mély sebeket hagyhatnak egy fiatalok személy elméjében és lelkében. Tudjuk, hogy a vallásos összejövetelek – amelyek során felfedezik Isten szeretetét és gondoskodását – megfelelő érzelmi támaszt és vigasztalást nyújthatnak nekik a nehéz pillanatokban. Felfedezhetik a megbocsátást és az új élet lehetőségének erejét; megérezhetik, hogy értékesek, s így tudatosíthatják a bennük rejlő erőt, amivel felruházta őket Isten.

Ugyanakkor megfigyeltük, hogy szükségük van a nevelésre, ezért rehabilitációs programokat kell biztosítanunk számukra. A Humanitárius Börtön-szolgálat ennek érdekében minden héten erkölcsi-nevelési programokat szervez a Brăila-Tichilești-i Központban. Továbbá pedig az „1 lej 1 helyes válaszáért” elnevezésű projekt révén megpróbáljuk olvasásra serkenteni a fiatalokat; egy, a saját megérzési szintjüknek megfelelő könyvet ajánlunk nekik, amit el kell olvasniuk, majd kérdéseket teszünk fel a könyvből, és minden helyes válaszáért 1 lejnek megfelelő „hitelt” írunk a javukra. Az összegyűlt értékekben a börtön vezetőségével folytatott megbeszélések alapján különböző létszükségleti cikkeket vásárolunk számukra.

Mindezek mellett szeretnénk bevezetni őket a gyümölcsstermesztés és a kertészkedés titkaiba, valamint különböző szakképzéseket próbálunk tartani nekik, hogy szakmát tanulhassanak, amit a szabadulásuk után, de már a börtönben is gyakorolhatnak.

Sajnos, egyetlen személy szakképzése 1000 lejbe kerül. A fiatalok körében igen keresett a fodrász, szakács, parkettázó, villanyszerelő és hegesztő mesterség, ami valóban biztosíthatja számukra a szabadulás utáni önálló életet, s így nagyobb eséllyel kerülhetnek el a visszaesést is.

Köszönetet mondunk két állandó önkéntesünknek, Doru Şecunak és Silviu Țuțuianu lelképásztornak, valamint a meghívottaknak, Robert Kainak, Serafim Nistornak és Vasile Panoschinak, akik megosztották velünk a tapasztalataikat. Hálaosan köszönjük továbbá a londoni Sudbury, Watford és Harledsen adventista gyülekezeteknek az anyagi támogatást, valamint a bukaresti Rahova

börtönben raboskodó fiatalokéknak készített csomagokat.

Azt szeretnénk, hogy egyházunk még inkább kivegye a részét a fogvatartottak beilleszkedéséért végzett nevelő munkából. A támogatás és az erkölcsi iránymutatás révén az egyház nemcsak a szabadságuktól megfosztott személyek életében idézhet elő jelentős változást, hanem az egész közösség életében is.

Ha szeretnétek részt venni abban az evangelizációs munkában, amelyet a Brăila-Tichilești-i, fiatalok számára működtetett fegyintézetben végzünk, megtehetitek a következőképpen:

- Szüntelen imádkoztatok értük és a családjaikért, valamint a fegyintézet alkalmazottjaiért!
- Közvetlenül is részt vehettek valamelyik szociális-erkölcsi programunkban (elérhetőségünk: contact@asup.ro).
- Anyagi támogatásaitok által az alábbi számlaszámra történő utalással, a következő megjegyzéssel: „Pentru programe minori”:

Asociația Serviciul Umanitar pentru Penitenciare

C.F. 5108446

Adresa: EROU IANCU NICOLAE 38-38A ILFOV, VOLUNTARI

Banca: BRD JOLIE VILLE

RO 87 BRDE 445 SV 917 3616 4450. ■

KISKORÚAK REHABILITÁCIÓJA TIMOTEI BÎLBÎIE

„ÉS EMLÉKEZZÉL MEG
A TE TEREMTŐDRŐL A TE
IFJÚSÁGODNAK IDEJÉN...”
(PRÉD 12:3)

Timotei Bîlbîie,

a Munténiai Humanitárius Börtön-szolgálat igazgatója

„MÁS VIGASZTALÓT ÁD NÉKTEK”

**AZ IGASZSÁG
LELKE
ȘTEFAN
RADU**

„A GONOSZ
HATALOM HER-
CEGE EGYEDÜL
ISTEN EREJÉVEL,
AZ ISTENSÉG
HARMADIK SZE-
MÉLYE, A SZENT-
LÉLEK ÁLTAL
ÁLLÍTHATÓ MEG”
(EVANGELIZÁLÁS,
617. O.).

A tanítványokkal folytatott utolsó beszélgetése során Jézus sokat beszélt a Szentlélekről. Íme, a mennyei Ajándékkal kapcsolatos számos ígéretének egyike: „És én kérem az Atyát, és más Vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké. Az igazságnak ama Lelkét: akit a világ be nem fogadhat, mert nem látja őt és nem ismeri őt; de ti ismeritek őt, mert nálatok lakik, és bennetek marad” (Jn 14:16-17).

Messiási küldetésének három és fél évében Krisztus volt a tanítványok számára a csodálatos Vigasztaló. Íme, megnyugtató szavai: „Ne nyugtalanodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek én bennem!” (Jn 14:1). „Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, amint a világ adja. Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (27. v.). „Azért beszéltem ezeket néktek, hogy békességetek legyen én bennem. E világon nyomorúságotok lesz; de bízzatok: és meggyőztem a világot” (Jn 16:33).

Megígérte nekik, hogy miután visszamegy az Atyához, más Vigasztalót küld hozzájuk. Állandó vigasztalásban lesz részük: távozott egy mennyei Vigasztaló, és egy másik jött helyette. Fontos és érdekes az itt használt „más” szóként fordított görög kifejezés. A görög *allon* szó az *allos* melléknév tárgyeseti formája, jelentése: „*allos*, vagyis »más, de végsősoron ugyanolyan« (lásd: 1Jn 2:1 versét, ahol a »szószóló«-ként fordított görög *paracletos* szintén »vigasztalót« jelent). Jézus elhagyja a tanítványokat (Jn 13:33), de kérni fogja az Atyát, hogy küldjön valakit, aki olyan, mint Ő, hogy majd a ta-

nítványokkal legyen, de nem csupán időlegesen, mint Krisztus, hanem örökké” (*Adventista biblia-kommentár*, 5. köt., 1037. o.).

„Hogy veletek maradjon mindörökké” – jelentette ki Jézus a második Vigasztalóról, a Szentlélekről. Ez azt jelenti, hogy a keresztény korszak 31. évében, a Jeruzsálemben korai esőként kitöltött Szentlélek sosem hagyta el a hívőket. A megtérő lélek Jézus szavai szerint újjászületik víztől és lélektől (Jn 3:5). A Szentlélek jelenléte a hívők életében Isten állandó gondoskodásának a bizonyítéka földi gyermekei iránt.

Szentlélek nélkül nincs mód lelki megvalósításokra: hit utáni vágyakozásra, a Szentírás megértésére, megtérésre, az igazságban való élésre, a láthatatlan kísértő elleni védelem bizonyosságára és a lelkek megmentésére a mennyek országa számára.

A Szentlélek bármit megtehet. Ne botránkoztassanak meg bennünket a statisztikák, a nehézségek, a kudarcok és az emberek ellenkezései. A Szentlélek el fogja juttatni az üdvözítő igazságot az őszinte lelkekhez, felhasználva mindazokat, akik vállalják ezt a munkát. Készen állunk erre? A vele való személyes közösségben a rendelkezésére bocsátjuk magunkat, hogy tovább vigyük az Igét, s így mások is részesei lehessenek ennek a közönségnek? Legyen így! Imádkozzunk ezért!

Szentségnek Lelke, jöjj most gyenge szívünkbe, és tégy gazdaggá bennünket megszentelő jelenléteddél és ajándékaiddal! Ámen! ■

Dr. Ștefan Radu, nyugdíjas lelképásztor,
a hittudományok doktora

Adj, Úr Isten nekünk Szentlelket!

Adj, Úr Isten nekünk Szentlelket!
Szent Igédben építs meg minket!
Adjad megismernünk természetünket,
Tekintsd meg szükségünket,
Könyörgésünket! Adj igaz hitet!

Te vagy Atyánk, örök Úr Isten,
Kiben semmi kétségünk nincsen.
Neveljed hitünket te szent Igédben,
Szent Fiadnak, Krisztusnak
Ismeretében, Üdvösségünkben!

Huszár Gál, 1574

Te vagy, Krisztus, mi üdvösségünk,
Szent Atyádnál békességszerzőnk.
Mi életünk vagy Te: lakozzál bennünk,
Hogy minden mi dolgunkban téged
Dicsérjünk és dicsőítsünk!

Ó, Szentlélek, kérünk tégedet,
Bátorítsad a mi szívünket!
Vigasztalj meg minket s igazgass minket,
Hogy hallván megérthessük te szent
Igédet, üdvösségünket!

A DUMBRÁVAI EGÉSZSÉGGKÖZPONT

Kétezerhuszonnégy július 10. különleges nap volt a Dumbrávai Egészségközpont személyzete számára. Immár tíz év telt el a központ megnyitása óta, akkor lépték át első ízben betegek a sokak által „egy szeletke mennyországnak” nevezett létesítmény küszöbét.

A környék különlegessé, vágyottá teszi a központot, egyediséget kölcsönöz a létesítménynek. Az ország északi részén, Besztercétől 11 kilométerre található centrumot dombok és délceg hegyek övezik. A kilátás minden évszakban elbűvölő. A közeli fenyő- és lombhullató erdők mintegy nyúlványai az amúgy is tágas udvarnak, amelyet egész évben zöldellő gyepek takar. A gondosan ápolt virágok szemet gyönyörködtetnek. Az udvaron kialakított aszfaltozott vagy kövezett sétányok valósággal csábítanak a fenyőfák közé, a hegyvidéki napsugár jótékony sugarai alá. A főépület a betegek kényelmes elszállásolását szolgálja, és itt fogadják az érkező vendégeket is. A belső térben megtett néhány lépés után az odalátogató tekintet azonnal megragadják a gyönyörű festmények. A tágas, választékosan berendezett szobák magas szintű kényelmet nyújtanak a megfáradt betegek számára.

A szállodaként működő épülettől alig néhány lépéssnyire található a tágas és szellős étterem, ahol a betegek és a személyzet tagjai együtt étkeznek. A konyhai személyzet sok esetben az idővel versenyt futva végzi nehéz munkáját. Az élelemnek ízletesnek és kívánatosnak kell lennie. Reggel és délben is tálalnak fel nyers ételeket. Reggel gabonaféléket, gabonából készült körözötteket és sokféle gyümölcsöt. Az ebéd túlnyomórészt főzött vagy friss zöldségekből tevődik össze, este pedig könnyed vacsora várja a vendégeket. Nagyon sok vendég a vacsora helyett inkább kiül a teraszra teázni, ahol igen értékes beszélgetéseken vehet részt. A nyugodt társalgások és a kellemes esti levegő azokat is vonzza, akik részt vettek a vacsorán.

A kezelőbázis egy különálló, tágas épületben kapott helyet, amelyet egy hosszú folyosó köt össze a szállodával, s amely mind napközben, mind az est leszálltakor kellemes sétálóhelynek bizonyul. A faborítás és a kellemes hangulatú világi-

tás melegséget áraszt. Az egymás mellett elhelyezkedő ablakok bármely évszakban lehetővé teszik a természethez való kapcsolódást. A falakat emberi lélek vágyait és kereséseit tartalmazó feliratok díszítik. A folyosó közepén elhelyezett kancsók csábítóan hívogatnak, hogy állj meg néhány percre, és csendben figyelj az ablakokon keresztül a távoli ormokat, a zöld pázsitot, a kies tájat, vagy emelj le egy könyvet a közeli polcra, és tápláld a gondolataidat. Itt a Viața și Sănătatea Kiadó könyvei is megtalálhatók.

A jól megvilágított kezelőbázis három szinten helyezkedik el. A napfény a mennyezeti ablakoknak köszönhetően behatol egészen az alagsorig, s így az egész épület egy nyílt, egységes tér hatását kelti. Az orvosi rendelők a földszinten kaptak helyet, ott zajlanak a vizsgálatok, a vérvétel, stb. Ugyancsak a földszinten kínálják fel a betegek számára készített különféle teákat, amelyeket kifejezetten egy erre a célra kialakított helyiségben készítenek. Innen csupán egy ajtón kell átmenni, és máris egy tágas terembe érünk, ahol a medence található. Méreteinek köszönhetően alkalmas különböző tornagyakorlatok végzésére, amelyeken a betegek külön férfiakkal és nőkkel szervezett

A KÖZPONT ALKALMAZOTTAI MINDEN REGGEL AZ OLVASÓSZOBÁBAN GYŰLNEK ÖSSZE, AHOL MINTEGY 45 PERCEN KERESZTŰL BESZÉLGETNEK, ÉNEKELNEK, TANULMÁNYOZNAK ÉS IMÁDKOZNAK. ITT TÁRJÁK A MAGASSÁGOS ISTEN ELÉ A KÖZPONT, A SZEMÉLYZET ÉS A BETEGEK SZÜKSÉGLEIT, ÉS ITT BESZÉLIK MEG A PROBLÉMÁKAT ÉS A NÉZETELTÉRÉSEKET.

csoportokban vesznek részt, jól meghatározott ütemterv alapján. A tágas ablakokon át innen is csodálható a kinti táj, miközben odabenn kellemes hőmérséklet uralkodik.

Az alagsorban mindig lázas tevékenység zajlik. Szinte minden helyiség a kezeléseknak van fenntartva: hidromasszázs, alternatív lábfürdő, alternatív ülőfürdő, alternatív általános fürdő, stb. Itt található a sószoza is, amely állandó jelleggel nyitva áll, és ahol a betegek társaloghatnak vagy olvashatnak. A medencénél a merészebbek még egy kis trambulint is igénybe vehetnek. Mind a száraz, mind a nedves sószoza a betegek egészségének megőrzését szolgálja.

Az emeleten található orvosi eszközök és műszerek mellett kaptak helyet a masszázsszalonok, ahol a betegek gondos és sokrétű kezelésben részesülnek. És nem utolsó sorban itt található a tágas olvasóterem is, amely tökéletes környezetet nyújt a kellemes olvasáshoz. És a hatalmas üveg-

falnak köszönhetően itt is a látogató elé tárul az örökzöld udvar és erdő látványa...

A központ alkalmazottai minden reggel az olvasószobában gyűlnek össze. Az itt dolgozók fontosabbak, mint az épületek vagy a környező táj. Naponta közel 45 percet tart a találkozó, ahol a személyzet tagjai együtt énekelnek, tanulmányoznak, beszélgetnek és imádkoznak. Ezen a helyen és alkalommal a Próféta írásait is kitaróan tanulmányozzák, aminek folytán kialakul és megerősödik a látásmódjuk, valamint tudatosul a küldetésük. Itt tárják a Magasságos Isten elé a központ, a személyzet és a betegek szükségleteit. Itt beszélnek meg a problémákat és oldják meg a nézeteltéréseket. Itt mutatják be az újonnan érkezett alkalmazottakat, és itt erősítik a csapatszellemet. Itt zajlanak az énekpróbák is a péntek esti előadásokra, és nem utolsó sorban itt találkozik a központ kezelő személyzete is, hogy megbeszélje minden beteg sajátos helyzetét a gyógyulása érdekében.

**A NAPKÖZBEN
ZAJLÓ ESEMÉNYEK,
A TERAPEUTÁK
KEDVESSÉGE, KÉSZ-
SÉGE, MOSOLYA,
A REND, A FEGYE-
LEM, A KEZELŐ-
BÁZIST BELENGŐ
CSEND, A LELKET
MEGERŐSÍTŐ, KÍ-
VÁNCISISÁGOT FEL-
KELTŐ MÉLY BE-
SZÉLGETÉSEK ÉS
SZABADTÉRI SÉ-
TÁK KÉSZÍTIK FEL
A BETEGEKET AZ
ESTI ÁHÍTATRA.
AZ ESTE KILENC-
KOR FELCSENDÜLŐ
TROMBITA HANGJA
A KÁPOLNÁBA
SZÓLÍJTJA ŐKET.**

Mialatt a központ személyzete áhítatra, oda-szentelődésre és képzésre gyűl össze, a betegek a kápolnában hallgatják a centrum egyik orvosának egészségügyi előadását. Közvetlenül ezután kezdődnek a kezelések. Az orvosok, asszisztensek és terapeuták kedvesen fogadják a betegeket, kezdet nyújtanak nekik, átölelik őket, a kissé tanács-talanokat a kezelők felé irányítják. Egyetlen betegnek sem kell várakoznia a kezelés elvégzésére. Mindent előre elterveznek, a betegek mindig már előző este megkapják az időpontokat. Az egyéni kezelés mindig imával kezdődik, s a kezelés alatt alkalmuk van beszélni az életükről, lelki kapcsolatokat alakíthatnak ki, és megterhelt, szomjazó lelküket megnyithatják a Nagy Jótevő előtt. Az orvosokkal való rendszeres találkozások nem csupán technikai, egészségügyi megbeszélésekből állnak, mivel ez az az idő, amikor az emberek úgy érzik, hogy valós érdeklődést kell tanúsítaniuk az egészségük iránt, mert ez a javukat szol-

gálja. Amikor az orvos felajánlja a betegnek, hogy szeretne imádkozni érte, sokan könnyekig meghatódnak. A legtöbb beteg számára ekkor fordul elő először, hogy egy orvos imádkozik érte...

A napközben zajló események, a terapeuták kedvessége, készsége, mosolya, a rend, a fegyelem, a kezelőbázist belengő csend, a lelket megerősítő, kíváncsiságot felkeltő mély beszélgetések és szabadtéri séták készítik fel a betegeket az esti áhítatra. Az este kilenckor felcsendülő trombita hangja a kápolnába szólítja őket. A központ imaterme (konferenciaterme) egy különálló, egyszerű, de csinos épület, amely egészségügyi szemináriumoknak és istentiszteleteknek is helyet ad. Az esti áhítat során énekek hangzanak el, és az egészségközpont káplánja megnyitja a Szentírást a betegek számára. Istent mutatja be mint a gyógyítás Forrását, és az Isten iránti bizalomról mint a győzedelmes élet elengedhetetlen velejárójáról beszél. A Szentírásban található elveket vonzó módon, a mennyei törvényeket pedig ételvelként tárja hallgatói elé. Az elkeseredettek bátorítást kapnak, a bűn terhével küzdők elnyerik a megbocsátás felszabadító, jó hírét, a tétovázók pedig megerősödnek Isten Igéje által.

A napi program zsúfolt, ezért a betegek estére eléggé elfáradnak, de alig néhány nap alatt megszokják ezt a tempót. Aztán elérkezik a pénteki nap, amikor este mindenkit koncertre várnak. Újból megszólal a trombita. Még a személyzet öltözéke is az ünnepről árulkodik. Odabent az alkalmazottak egy része és a központban lakó gyermekek már felsorakoztak hegedűkkel és fuvolákkal a kezükben. A terapeutákból, asszisztensekből, szakácsokból, pénztárosokból, recepciósból, vezetőkből és önkéntesekből álló kórus készen áll új arcát mutatni a betegek előtt. Üdvözlő szavak hangzanak el, bejelentik a hangverseny témáját, utána pedig mindenki együtt éneklél teljes szívvel: „Örüljtek!”

Így kezdődik a szombat, az ünnep és a nyugalom napja. Ezen a napon a kezelőbázis zárva marad. Az udvaron csend honol. Csend van a konyhán is, és a takarító személyzet sem dolgozik. A délutáni sétáig ez a nap még pihentetőbb, mint a többi...

A szombat elteltével azonban a napok hamar múlnak. Nemsokára eljön az utolsó, ünnepi este. Az emberek megosztják egymással a benyomásait, és szinte minden alkalommal van valaki, aki kijelenti: „Itt egy parányi mennyországra leltem!”

Hogyan is mutathatnák be még jobban Istennek országát? ■

**AZ ELKESEREDET-
TEK BÁTORÍTÁST
KAPNAK, A BŰN
TERHÉVEL KÜZ-
DŐK ELNYERIK
A MEGBOCSÁTÁS
FELSZABADÍTÓ,
JÓ HÍRÉT, A TÉTO-
VÁZÓK PEDIG
MEGERŐSÖDNEK
ISTEN IGÉJE ÁLTAL.**

A PÓTVALLÁSRÓL

Valamikor a nyolcvanas években Romániában igen csak keresett volt a „nekezol” gúnynévvel illetett, állítólag árpából készült kávépótló termék. Természetesen nem ez volt az egyetlen pót-árucikk a hazai piacon. Az erőltetett export, valamint az import szigorú korlátozása azt eredményezte, hogy belső fogyasztásra olyan termékek is forgalomba kerültek, mint a szójaszalámi vagy a csirkeaprólék. Sőt, a megszorításokat még olyan a sajtóban is felbukkanó kifejezések is tükrözték, mint a pótszabadság. A pótanya kifejezésről valamivel később hallhattunk.

Nem áll szándékomban a fogalmat rendszertanilag elemezni, csupán megvizsgáljuk az ilyen és ehhez hasonló termékek néhány tulajdonságát, amelyek segítenek e cikk témájának megértésében.

Elsősorban meg kell állapítanunk, hogy valójában egy másik termékkel van dolgunk, amelynek a külalakja, íze, aromája hasonlít az eredetiére, a tartalma viszont más, és az eredeti helyettesítését szolgálja. Továbbá, az eredeti termék által állított mércéhez viszonyítva alacsonyabb minőséget képvisel, és hogy vonzóvá tegyék, általában olcsóbb is.

Ezek a tulajdonságok emlékeztetnek Pál apostol egyik szövegére, amely valahányszor a szemem elé kerül, mindig összerezzenek. Ez a szöveg szemlélteti a vég idejének lelki színvonalát: „Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állnak be. Mert lesznek az emberek magukat szeretők, pénzsóvárgók” – és miután felsorolja a bűn számos romboló hatását, az apostol hozzáteszi: „Kiknél megvan a kegyességnek látszata, de megtagadják annak erejét” (2Tim 3:1-2, 5).

Nem igazi kegyesség, csupán annak látszata

Megtévesztő vallási sokféleség jellemezte világunkban az igaz vallás kérdését nem lehet kikerülni. Még jó, hogy erre a teológiai kérdésre a Biblia a lehető legértetőbb választ adja: „Hogy levetkezzétek ama régi élet szerint való ó embert, mely meg van romolva a családság kívánságai miatt; megújuljatok pedig a ti elméteknek lelke szerint, és felöltözzétek amaz új embert, mely Isten szerint teremtett igazságban és valóságos szentségben” (Ef 4:22-24).

Más szóval, az egyedüli igaz vallás az átformáló (jobbá tevő) hit, melynek célja a hitet gyakorló ember életében helyreállítani Isten képmását. Az elme megszentelését egy még szentebb élet igazolja, miközben Krisztus jelme gyre inkább kirajzolódik a hívő életében. Ennek

a gyökeres metamorfózisnak a hangsúlyozása végett nevezte a Megváltó ezt a folyamatot „újjászületésnek”, amit az apostol a következőképpen szemléltet: „Mint akik újonnan születettek nem romlandó magból, de romolhatatlanból, Istennek Igéje által, amely él és megmarad örökké” (1Pt 1:23).

A lelkiség minden egyes formája, mely nem jár az *elme megújulásával* a Szentlélek ereje által, legyen bármilyen vonzó, csupán egyszerű pótcelekvés marad.

A fent említett átváltozás hiányában ezeknél az embereknél „megvan az istenfélelem látszata, talán még az evangéliumot is hirdetik, mégis tisztátalanok, megszen- teletlenek.”¹ Kiváló ide vonatkozó példa a Júdás esete, aki Jézus követője volt végig földi munkássága alatt. „Krisztus jellemének szépségei ugyan megragadták, de gyakran, ha felfigyelt szavaira, azok szíven találták. Mégsem akart megalázkodni, sem bűneit megvallani. Ellenállt az isteni befolyásnak, ezáltal megvetette a Mestert, akit – vallomása szerint – szeretett.”²

Jakab apostol a gyakorlati vallás erényeit hirdetve érthető módon veti össze az igazi vallás tulajdonságait a pótvallással: „Ha valaki istentiszelőnek látszik köztetek, de nem zabolazza meg a nyelvét, sőt megcsalja a maga szívét, annak az istentisztelete hiábavaló. Tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet az Isten és az Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomorúságukban, és szeplő nélkül megtartani magát e világtól” (Jak 1:26-27).

Pótvallás minden, ami nem a helyreállítást, vagyis az Isten és az ember közötti kapcsolat rekonstruálását szolgálja. A pótvallás fogalma pontosan abban távolodik el a fogalom bibliai jelentésétől, hogy tagadja a vallás átformáló értékeit, amelyek a *nem látott dolgokhoz* tartoznak. A pótkegyesség pedig nem tartalmazza a *kegyesség titkát* (1Tim 3:16), ami nem más, mint bármely vizsgálat reménységének és forrásának alapja.

Gyengébb minőség vagy haszontalan igyekezet

Magától értetődő, hogy a többi póttermékhez hasonlóan a pótvallás is az igaznál gyengébb minőségű. De vajon lelkiség szempontjából mi számít gyengébbnek vagy alacsonyabb rendűnek? „Akiknél az istenfélelemnek csak a látszata van meg, megszen- teletlen életükkel megtagadják az igazság üdvösségre vezető erejét.”³ Vagyis: a látszatkegyesség senkit sem fog üdvözíteni.

Megtörténhet, hogy egy ilyen hit gyakorlása bizonyos mértékben kielégíti a lelki szükségleteket, az emberi lény

természetfeletti utáni vágyát, de nyilvánvaló, hogy a folyamat befejező szakasza nélkül csupán önámításról beszélhetünk. Bölcs Salomon fájdalmas és konkrét módon vonja le a következtetést: „Ímé minden csak hiábavalóság, és a léleknek gyötrelme!” (Préd 1:14).

Ilyen módon egyre közelebb kerülünk Sátán céljaihoz, aki nem ellenzi azt a vallást, amely kizárja a hívő életéből az Üdvözítőt. A pogány hitek teljes panoptikuma, az ókori és a modern spiritizmus, a New Age-mozgalom mind-mind természetes folytatásra lel az összes mai valóságban, amely az Istennel való együttélést szertartásokkal helyettesíti, s amelyről Jézus Krisztus ekképpen nyilatkozott: „Mert az Isten parancsolatát elhagyva, az emberek rendelkezését tartjátok meg” (Mk 7:8).

Ezenfelül pedig az ihletett írás beszél a hamis lelki terjedéséről és annak befolyásáról a hamis vallást gyakorló emberek életére: „Ha istenfélelmek csak külső, és nem valódi, [Sátán] fel tud használni, hogy másokat is ebbe az önámító állapotba csalogasson.”⁴

Leszállított ár vagy értéktelenség?

Az igazi kegyesség felbecsülhetetlen értékkel bír, mivel a keresztény életének megváltozását a golgotai áldozat tette lehetővé: „Tudván, hogy nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből; hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtlen bárányn, a Krisztusén” (1Pt 1:18-19).

Ilyen szempontból tehát Pál helyesen méri fel a Krisztussal együtt élt örök élet értékét, szembeállítva azt a földi lét mulandó támpontjaival: „Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnek ítélek, hogy a Krisztust megnyerjem” (Fil 3:8).

Viszont nem így állnak a dolgok a pótvallás tekintetében, még ha annak intézményes keretek közötti gyakorlatáról is beszélünk. „Csupán csekély önmegtágadást vagy önfeláldozást követel, hogy felöltsük a kegyesség látszatát, s nevünk az egyház könyvében szerepeljen. Ezért sokan csatlakoznak az egyházakhoz, mielőtt még Krisztussal egyesültek volna. Ezen Sátán csak ujjong. Az ilyen »megtérők« az ő legeredményesebb ügynökei. Törbe csalják a többieket. Lidércfények, akik a gyanúlanokat vesztükbe döntik.”⁵

Dietrich Bonhoeffer, német lelkipásztor és teológus a következőképpen fogalmazta meg az olcsó kegyelem jelentését: „Az olcsó kegyelem prédikálása a megtérés nélküli megbocsátás, a gyülekezeti fegyelem nélküli keresztesség és a bűnvallomás nélküli úrvacsora prédikálása. Az olcsó kegyelem tanítványság, kereszt és Jézus Krisztus nélküli kegyelem.”⁶

Megjegyzendő, hogy az olcsó kegyelem a valóságban igencsak sokba kerül, figyelembe véve, hogy amit kínál, az valójában teljesen értéktelen. Még a vallási üldözések

is engedékenyebbek voltak azok iránt, akik csak a külsőségek vallását gyakorolták, mivel még a gonoszok sem „ellenzik az istenfélelem látszatát, s a népszerű egyházak papjait sem utasítják el, mert ők nem akarnak keresztet helyezni a hátukra.”⁷

Következtetések helyett

A bevezetőben említettem, hogy Pál apostol szavai hallatán összeressenek. Ennek az oka, hogy nem talállok olyan körülményeket, amelyek kizárnának az „emberek” csoportjából. Itt nem világi, istentelen emberekről vagy egy teljesen különálló kategóriáról van szó, hanem általában az emberekről, akik közé tartozhatok én is és még sokan közülünk, akik kereszténynek valljuk magunkat.

Itt tehát olyan emberekről van szó, akik amolyan pótkegyességgel rendelkeznek, ami nem egyéb szerencsétlen pótterméknél, mely apró és mulandó elégtételeket szerez csupán, amelyekkel nem kerülhető el az örök élet elvesztése. Olyan termék ez, amely bár olcsó és semmi lényegeset nem kínál, mégis sokat kell fizetni érte.

De végeredményben mi értelme megelégedni egy tökéletlen és kétes másolattal, ha rendelkezésre áll az eredeti? Különösen akkor, ha tudod, hogy az ár már előre ki lett fizetve, és az eredeti „termék” valóban olyan, amilyenek az apostol leírta: „Velünk egyenlő drága hitet nyertek a mi Istenünknek és Megtartónknak, Jézus Krisztusnak igazságában” (2Pt 1:1). ■

A KEGYESSÉG LÁTSZATA DAN CONSTANTINESCU

„AZÉRT TUDD MEG, HOGY AZ UTOLSÓ NAPOKBAN... LESZNEK AZ EMBEREK MAGUKAT SZERETŐK, PÉNZSÓVÁRGÓK... KIKNÉL MEGVAN A KEGYESSÉGNEK LÁTSZATA, DE MEGTAGADJÁK ANNAK EREJÉT...” (2TIM 3:1-2, 5).

Dr. Dan Constantinescu, teológus, a közgazdaságtudomány doktora

1. Ellen G. White: *Étrendi és táplálkozási tanácsok*, 382. o.
2. Ellen G. White: *Az apostolok története*, 557. o.
3. Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 5. köt., 87. o.
4. Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 1. köt., 164. o.
5. Ellen G. White: *Evangelizálás*, 319. o.
6. D. Bonhoeffer: *The Cost of Discipleship*, 43–44. o.
7. Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, 2. köt., 343. o.

CÍRUS TIPOLOGÁJA

Círus király tipológiájának Dániel könyve általi meghatározása szorosan kapcsolódik a titokzatos méd Dárius személyének azonosításához. Amint már máshol is említettem¹, véleményem szerint a méd Dáriussal kapcsolatos utalást úgy kell értelmezni, mint ami Círus királyra² vonatkozik. Ilyen alapon mind a történelmi, mind pedig a profetikus szakaszban úgy kell magyarázni a méd Dárius uralkodásának idejéből feljegyzett eseményeket, mint amelyek Círus uralkodása alatt történtek.

Círus neve vagy közvetlenül jelenik meg, vagy a méd Dárius néven van megemlítve öt különböző kontextusban. Dániel könyvében két ízben elbeszélő, narratív részben (1:21; 6:1-28), háromszor pedig profetikus leírásokban (9:1-2; 10:1; 11:1).

A történelmi szakaszban Círus neve először Dániel 1. fejezetében tűnik fel. A bevezető fejezet végén (21. v.) egy fontos történelmi adattal találkozunk: Dániel próféta életének és tevékenységének időbeli keretével. „És ott vala Dániel a Cyrus király első esztendejéig.” Dániel 6:1-28 versei Dáriusnak (vagyis Círusnak) tulajdonítják a hatalmas birodalom kisebb körzetekre, satrapákra való átszervezését. A leírás történelmi alapja ebben a fejezetben olyan eseményekből áll össze, amelyek röviddel a babilóniai birodalom bukása és az utolsó káldeus király, Belszár kiiktatása után következtek be. A leírás egy pontosítással kezdődik: a birodalom 120 régióra lett felosztva, és a birodalom átszervezése annak a ténynek volt a természetes következménye, hogy Círus meghódította Babilont (Dán 5:31–6:2).

A profetikus szakasz Círust a méd Dárius néven említi (Dán 9:1-2). Az itt leírt események a 6. fejezethez hasonlóan a király uralkodásának első évében zajlottak. Ezek közé az események közé tartozik Dániel imája (3:19) és a hetven hétről szóló profetikus időszak (20-27). Ezenkívül a könyv további két helyen tesz említést Círusról (10:1-12:4), amikor bemutatja az északi és déli királyok közt dúló drámai háborút. Mindkét utalás a bevezető részben (10:1-11:2) található, és célja behatárolni a profetikus kijelentések idejét. Ennek ellenére egyféle disszonancia érzékelhető: a leírás kezdetén Círus uralkodásának harmadik éve van megemlítve (10:1), a prófécia (11:1) bemutatása előtt azonban a méd Dárius (vagy Círus) uralkodásának első éve tűnik fel. Az a tény, hogy a harmadik év meghaladja a próféta életének és tevékenységének időkeretét, vagyis Círus uralkodásának első évét (lásd: 1:21), kérdéseket vet fel arra vonatkozóan, hogy vajon melyik időpont illik jobban a könyv belső kronológiai rendszeréhez. Egy korábbi tanulmányban is érintettem ezt a kérdést, ahol azt sugalmaztam, hogy Círus harmadik éve csupán egy másodlagos változat lehet Dán 10:1 versében, amit az írók azzal a céllal ékeltek a szövegbe, hogy két részre osszák az eredetileg hosszú profetikus leírást (9:1-12:4).³ Következésképpen ebben a tanulmányban a könyv utolsó négy fejezetét egyetlen irodalmi egésként kezeljük.

Az apokaliptikus irodalomtipológia magyarázati elve alapján a történelmi szakaszban található személyek és események a profetikus szakasz személyiségeinek és eseményeinek előképei, vagyis „típus” és „anti-típus” viszonyban állnak egymással. A továbbiakban rámutatunk arra, hogy a történelmi szakaszban Círus és az uralkodásának első évéhez köthető események végidei, összetett valóságokat vetítenek előre. Ezért tehát Círus királyt a profetikus szakasz által bevezetett „Fejedelem” (Dán 9:25) „típusaként” vagy előképeként mutatjuk be. Továbbá a király egyedi cselekedetei – Izrael népének felszabadítása a babilóniai fogságból, valamint a templom újjáépítése – ugyancsak eszkatológiai valóságokat vetítenek előre. Más szóval: a történelmi szakaszban Círus király tevékenységének bizonyos vetületei előrevetítik az isteni Személy végidei tevékenységének bizonyos vetületeit a könyv profetikus szakaszában.

A „Felkent”

A Círus és a „Fejedelem” közötti tipológiai kapcsolat nem pusztán egybeesés. A bibliai irodalom egyedül Círus királyt illeti „felkent” jelzővel. „Így

szól az Úr felkentjéhez, Círushoz, kinek jobbkezét megfogám, hogy meghódoltassak előtte népeket, és a királyok derekának övét megoldjam, ő előtte megnyissam az ajtókat, és a kapuk be ne zárhatóssanak; én menédek előtted, és az egyenetleneket megegyenesítem, az érc ajtókat összetöröm, és leütöm a vas záradatokat. Néked adom a sötétség kincseit és a rejtékhelyek gazdagságait, hogy megtudjad, hogy én vagyok az Úr, aki téged neveden hívtalak, Izrael Istene” (Ézs 45:1-3). A meglepő jelzők azonban ezzel még nem érnek véget. Isten kijelenti Círusról: „pásztorom”, aki „véghez viszi az én akaratomat” (Ézs 44:28).

A profetikus szakasz a végidei „Fejedelmet” szintén a „Felkent” (Dán 9:25-26) jelzővel illeti.

Az ókorban a felkenetés egyfajta félretételt jelentett egy bizonyos küldetésre. Izraelben a papok, a királyok és a próféták felkenetés által lettek felruházva a szolgálatra. Ennek a különleges terminológiának az alkalmazása teremt meg a szoros kapcsolatot Círus és a „Fejedelem” között. Ezenfelül mindkét személynek ugyanaz a küldetése: különleges figyelmet fordítani Isten gyermekeinek kiszabadítására, valamint Jeruzsálem és a templom jövőjére.

A foglyok szabadon bocsátása

A „kivonulás” vagy a hadifoglyok szabadon bocsátásának kiváltó oka szorosan kapcsolódik Babilon bevételéhez, amire Círus (méd Dárius) „uralkodásának első évében” került sor. A bibliai történelem és irodalom igazolja, hogy Círus mennyire fontos szerepet töltött be azzal, hogy véget vetett a babilóniai uralomnak. Círus valójában már évekkel azelőtt értesítve volt afelől, hogy ő lesz az az eszköz, amely által Isten véghezviszi tervét, és kiszabadítja a fogságból a zsidókat: „Így szól az Úr, Izraelnek Szentje és Teremtője: Kérdezzétek meg a jövendőt tőlem, fiaimat és kezeim munkáját csak bízzátok reám! (...) Én támasztottam őt fel [Círust] igazságban, és minden útjait egyengetem, ő építi meg városomat, és foglyaimat elbocsátja, nem pénzért, sem ajándékért, szóla a seregek Ura!” (Ézs 45:11-13).

Dániel könyve az 5. és a 6. fejezetben igazolja ennek a próféciának a teljesedését. Az 5. fejezet olyan eseményeket mutat be, amelyek közvetlenül

**A MESSIÁS EGYIK
„ELŐKEPE”
DANIEL
OLARIU**

**CÍRUS EGYEDI CSELEKEDETEI – IZRAEL NÉPE-
NEK FELSZABADÍTÁSA
A BABILÓNIAI FOGSÁGBÓL,
VALAMINT A TEMPLOM
ÚJJÁÉPÍTÉSE – ESZKA-
TOLÓGIAI VALÓSÁGOKAT
VETÍTENEK ELŐRE.**

a Babilon bevétele előtti éjszakán történtek. Az utolsó káldeus király, Belsazar előbb magától Istentől kapott üzenetet, amiből tudomására jutott, hogy elérkezett uralkodásának és királyságának a vége. A jövendölés nagyon hamar beteljesedett. „Ugyanazon az éjszakán megöleték Belsazar, a káldeusok királya. És a méd Dárius foglalá el az országot mintegy hatvankét esztendőskorában” (Dán 5:30-31).

A 6. fejezet olyan eseményekről számol be, amelyek Círus (Dárius) király uralkodásának első évében zajlottak közvetlenül Babilon bevétele után. És mint várható, a hódítók első prioritásként az új területek bekebelezése után átszervezték az egész birodalmat. Ebben a kontextusban tűnik ki Círusnak a Dániel iránti jóindulatú magatartása. Az immár idős próféta megkapta a három magasrangú beosztás egyikét, igazgatóvá léptették elő, hogy „a királynak semmi károsodása ne legyen” (Dán 6:2). A király jóindulatának tudható be az is, hogy Dánielt végül a három igazgató fölé emelte. Amikor a tisztartók Dániel ellen szövetkeztek, a király ismét szimpátiát tanúsított Dániel iránt, és megpróbálta megmenteni őt, de a szigorú törvények még a király közbelépését is korlátozták.

A könyv profetikus szakaszában a Círus (Dárius) első évében zajló események kiemelt helyet töltenek be. A próféta ugyanabban az évben, ugyanannak a királynak az idejében tanulmányozza Jeremiás könyvének tekerceit. Rájön, hogy lassan lejár a 70 éves fogság (Dán 9:1-2). Szintén az első évben (Dán 11:1) szerez tudomást egy kozmikus, a mennyei lények között dúló háborúról. A perzsa és görög fejedelmek elleni győzelem érdekében magának Gábiel angyalnak is – aki magyarázatokkal szolgált Dánielnek – szüksége volt Mihály fejedelemnek, Izrael védnökének a jelenlétére (Dán 10:13, 20-21).⁴ A győzelmet csak a fejedelem jelenléte biztosíthatja. De vajon milyen történelmi valóságok állnak e konfliktus mögött?

Az alábbiakban azt próbáljuk igazolni, hogy ami a Dániel könyvéből értelmezhető, de amiről a „méd Dárius” (a Círus neve helyett) felbukkanása miatt nem esik több szó, arról a Biblia más történelmi leírásai nyíltan beszélnek. A narratív elbeszélések vagy profetikus leírások egyik közös kiindulópontja Círus (Dárius) király uralkodásának első éve, az ezek mögött álló történelmi valóság pedig az a királyi rendelet, amely lehetővé teszi a hadifoglyok hazatérését. Ezt a rendeletet mu-

tatja be részletesen Ezsdrás könyve: „Círus persa király első esztendejében, hogy beteljesedné az Úrnak Jeremiás szája által mondott beszéde, felindítá az Úr Círus persa király lelkét, és ő kihirdetetté az ő egész birodalmában, előszóval és írásban is, mondván: Így szól Círus, a persa király: Az Úr, a mennynek Istene e föld minden országait nékem adta, és Ő parancsolta meg nékem, hogy építsek néki házat Jeruzsálemben, mely Júdában van; valaki azért ti köztetek az ő népe közül való, legyen vele az ő Istene, és menjen fel Jeruzsálembe, mely Júdában van, és építse az Úrnak, Izrael Istenének házat, ő az Isten, ki Jeruzsálemben lakozik” (Ezsd 1:1-3).

A tipológiai elvek alapján, a történelmi szakaszban, a Círus (Dárius) első évében zajló események mintegy előképei a profetikus szakaszban leírt, ugyanahhoz a királyhoz kapcsolódó eseményeknek. Következésképpen, a 6. fejezet történelmi alapjául szolgáló babilóniai fogságból való kivonulás kiváltó oka mutatkozik meg a 9. fejezetben leírt 70 hétről szóló proféciában, mely időszakot a ceremonális naptár jubileumi évéhez igazították. A profécia összesen tízszer hét hetet, vagy tíz jubileumi évet foglal magában: $10 \times 7 \times 7$ (490 év).⁵ Elbűvölő a történelmi és a végidei valóság közötti kapcsolat. Círus király, a „felkent” a 70 éves fogság végén kezdeményezte a zsidó foglyok szabadon bocsátását. Ugyanúgy a Fejedelem, a „Felkent” (a Messiás) is egy sokkal nagyobb szabadulást helyezett kilátásba (9:24-27): a bűn rab-ságából való szabadulást. Ezenkívül, a történelem végén Mihály fejedelem megjelenése fogja elhozni népe szabadulását az ellenséges erők uralma alól, végül pedig a halál láncaitól is megmenti őket (12:1-4).⁶

A templom újjáépítése

A foglyok szabadon bocsátása mellett Círusnak a jeruzsálemi templom újjáépítésében is fontos szerepe volt. Ézsaiás próféta már jóval korábban jövendölt erről: „Ki Círusnak ezt mondja: Pásztorom! Ki véghezviszi minden akaratomat, és ezt mondja Jeruzsálemnek: Megépíttessék! És a templomnak: Alapja vettessék!” (Ézs 44:28). „Én támasztottam őt fel igazságban, és minden útjait egyengetem, ő építi meg városomat, és foglyaimat elbocsátja, nem pénzért, sem ajándékért, szóla a seregek Ura!” (Ézs 45:13).

A történelmi szakasz szerint a királyi udvarban Círus uralkodásának első évében Dániel ellen szövetkeztek, ám a próféta példás magatartásról tett bizonyosságot. A fenyegetésre válaszként napjában háromszor imádkozott (Dán 6:10). Fontos tény az

**CÍRUS KIRÁLY,
A „FELKENT”
A 70 ÉVES FOGSÁG
VÉGÉN KEZDEMÉ-
NYEZTE A ZSIDÓ
FOGLYOK SZABA-
DON BOCSÁTÁSÁT.
UGYANÚGY A FEJE-
DELEM, A „FELKENT”
(A MESSIÁS) IS EGY
SOKKAL NAGYOBB
SZABADULÁST
HELYEZETT KILÁ-
TÁSBA (9:24-27):
A BŰN RABSÁGÁBÓL
VALÓ SZABADULÁST.**

is, hogy imádatához egy jel értékű szimbólum is társult: szobájának ablakait Jeruzsálem felé tárta. Tette még nagyobb jelentőséget kap, amikor azt is megtudjuk, hogy ugyancsak Círus (Dárius) uralkodásának első évében Dánielt ismét rajtakapják, hogy imádkozik. Ekkor azonban imájának a tartalmáról is tudomást szerzünk, melyből kiderül, hogy akkoriban mi foglalkoztatta a prófétát (Dán 9:3-20). Ha figyelmesen olvassuk, megfigyelhető, hogy Dániel törődött népe, Jeruzsálem és a templom sorsával. E három elem gyakran feltűnik az Isten elé tárt könyörgéseiben. Ha mindezekhez hozzáadjuk azt is, hogy imáját a jeremiási tekercesek tanulmányozásai ihlették, még nyilvánvalóbbá válik, hogy Dániel azt is megértette, hogy Círus király első évében érkezett el a hetven évről szóló prófécia teljesedésének ideje. Míg Ézsaiás próféta már századokkal korábban bejelentette a „felkent” nevét (Círus) és hozzájárulását Izraelnek mint nemzetnek az újjászületéséhez, Jeremiás próféta a jövődőlés teljesedésének hozzávetőleges időpontját is megjelölte.

Valószínű, hogy Círus (a méd Dárius) első évének eseményei a következőképpen zajlottak: közvetlenül Babilon meghódítása után a királynak át kellett szerveznie a birodalom adminisztratív apparátusát. Dánielt hírneve és adminisztrációban szerzett tapasztalata jogosította fel arra, hogy Círus udvarában a három magasrangú beosztott egyike lehessen. Sőt, a próféta becsületessége arra készítette a királyt, hogy az egész birodalom helytartójává tegye Dánielt. A próféta ebben a kiváltságos helyzetben tárhatta népe, Jeruzsálem és a templom ügyét a király elé. Feltehetően a befolyásának köszönhető, hogy a király megváltoztatta a látás-

módját, és addig senkinek sem biztosított jogokat és szabadságot rendeljen el. Az egyik ilyen jogszabály előírta, hogy minden nemzet gyakorolhatja a saját vallását. Sőt, bátorította alattvalóit a templomok iránti tiszteletre, és részrehajlás nélkül járult hozzá az imádati helyek újjáépítéséhez. A királyi udvar társadalom-politikai hozzáállása nyújt magyarázatot a Círus első évében kiadott rendeletre, ahogy a Jeruzsálem felé kitárt ablakok jelképére is. Más szóval, a Dániel ellen szövetséges tiszttartók közül senki sem gondolta komolyan, hogy Dániel feladja a népe ügyéért folytatott küzdelmet. Ez a logika vezérelte őket, amikor a próféta Isten iránti hűségét szembeállították a király iránti hűségével.

Ezekkel az eseményekkel egy időben Dániel egy másik drámát is átél: a 70 évről szóló prófécia keltette döbbenetet. Az új politikai változások előtérbe helyezték Ézsaiás és Jeremiás prófeciáit. Dániel annál is inkább imádkozott e jövődölések teljesedéséért, mivel számításai szerint elérkezettnek látta a prófeciák teljesedésének idejét. Kiváló exegétaként Jeremiás az ígéret teljesedését az imádkozáshoz kötötte – „Kerestek engem és megtaláltok, mert teljes szívetekből kerestek engem” (Jer 29:13; Dán 9:3-20) – s mindezt azért, mert törődött népe sorsával, valamint Jeruzsálemnek és a templomnak a sorsával. Az eredmény azonban minden várakozását felülmúlta. A jövődölés nem csupán előrevetítette Jeruzsálem újjáépítését, hanem eltávolította a jövőt eltakaró leplet, s így megláthatta a nép, a város és

A FOGLYOK SZABADON BOCSÁTÁSA MELLETT CÍRUSNAK A JERUZSÁLEMI TEMPLOM ÚJJÁÉPÍTÉSÉBEN IS FONTOS SZEREPE VOLT. „ÉN TÁMASZTOTTAM ÖT FEL IGAZSÁGBAN, ÉS MINDEN ÚTJAIT EGYENGETEM, Ő ÉPÍTI MEG VÁROSMAT, ÉS FOGLYAIMAT ELBOCSÁTJA, NEM PÉNZÉRT, SEM AJÁNDÉKÉRT, SZÓLA A SEREGEK URA!” (ÉZS 45:13).

CÍRUS HENGERE, AZ EMBERI JOGOK ELSŐ CHARTÁJA, BRITISH MÚZEUM

a templom akkori – a Felkent, a Messiás korában kirajzolódó – sorsát. Ezek nem voltak jó hírek. El-lenkezőleg, elszomorították Dánielt. A Felkentet megölik, a népet üldözni fogják, a templomot lerombolják. A sötét jövő híreinek hallatán a próféta szélsőségesen reagált: „Azokon a napokon én, Dániel, bánkódtam három egész hétig. Kívánatos étket nem ettem, hús és bor nem ment az én számba, és sohasem kentem meg magamat, míg el nem telék az egész három hét” (Dán 10:2-3).

Círus tipológiájának teljesevése Jézusban⁷

A történelmi szakaszban Círus király profilja a profetikai szakaszban bemutatott Fejedelem profilját vetíti előre. Mindkettő Jézusban teljesevé. Círushoz hasonlóan Jézus is a régóta várt és Izrael népének felszabadítására féltett „Felkent”. Ilyen értelemben Jézus legyőzte mind a politikai, mind a vallási rendszert, ami akkoriban Babilon volt. Ő a „jó Pásztor” (Jn 10:11, 14), a „Főpásztor” (1Pt 5:4; vö. 2:25), aki részletekbe menően teljesítette az Atya akaratát (Jn 5:30).⁸

És, amint számítani lehetett rá, a valóság mesz-sze meghaladta az előképet. Míg Círus a zsidó népet fizikai fogságból szabadította ki, Jézus azért jött, hogy elhozza övéinek a lelki rabságból, a bűn rabságából való szabadulás jó hírét (Mt 1:21; Jel 1:5). A szabadulás teológiája képezte Jézus üzenetének alapját már nyilvános munkásságának elejétől kezdve. Közvetlenül a keresztsége után, Názáretben, Ézsaiás próféta tekercseiből olvasta fel azt a próféciát, amely a jubileumi év, „az Úr kedves esztendejének” kontextusában hirdette a szabadulást: „Az Úrnak lelke van én rajtam, mivel-hogy felkent engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek és a vakok szeméinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat, hogy hirdessem az Úrnak kedves esztendejét” (Lk 4:16-19).⁹ Jézus ezt a próféciát önmagára vonatkoztatta: „Ma teljesevé be ez az Írás a ti hallásotokra” (21. v.). Noha kortársai a római uralom alóli fizikai szabadulást vártak, Jézus a legnagyobb ellenség, Sátán fölött aratott győzelmet (Mt 4:1-11). Az Ő országa nem ebből a világból való. Viszont vitathatatlan hatások érték azokat, akik igyekeztek bejutni az Ő országába: szabad emberré válva Isten országának jogos polgárai lettek (Lk 10:20; vö. Ef 2:11-22). Új státuszuknak köszönhetően immár megízlelhették az örök élet és az eljövendő világ erőit (Jn 17:3; 5:24).

Círus törődéssel és érdeklődéssel fordult Jeruzsálem és a templom sorsa felé, és ugyanezt tette

Jézus is. Szavai és tettei által támogatta a templomi szolgálatokat (Mt 17:24-27; 21:12-13; Mk 13:1-2), sőt, a templomi szolgálatokat figyelemmel kísérv fedezte fel saját azonosságát. Látva az oltáron az áldozati bárányt, felismerte, hogy Ő az áldozati Bárány, aki elveszi a világ bűneit. A templomban jött rá, hogy Atyjának a házában van (Lk 2:48-49), és hogy Ő maga a templom megtestesítője (Jn 2:19-21). Nem csoda, hogy Jézus sorsa és a templom sorsa összefonódott egymással. Jézus halála magával hozta az áldozati rendszer beszüntetését, és végül a templom lerombolását. ■

Dr. Daniel Olariu, az Andrews Egyetem teológiatanára

1. Daniel Olariu: „Daniel 11:1 – A New Solution to an Old Problem” (paper presented at the Annual Meeting of the SBL, Virtual Meeting, 7 December 2020), 1-10.

2. II. Círus perzsa király (Kr. e. 500–530).

3. Ez az következtetés a bibliai kéziratok tanúvallomásaira és a közvetlen szövegkörnyezetből kivonható információkra épült. Daniel Olariu: „The Case for Daniel 10:1 as an Interpolation” (paper presented at the 18th World Congress of Jewish Studies, Jerusalem, 8–12 August 2022).

4. Kevésbé valószínű, hogy ebben a szövegkörnyezetben a „fejedelem” kifejezés „királyra” vagy „örökös fejedelemre” utalna. Ha erre tendálna a szöveg értelmezése, mindez azt jelentené, hogy Gábrriel nem volt képes megoldani egy az emberekkel kapcsolatos helyzetet. Egy ilyen magyarázat azonban újabb teológiai kérdéseket vetne fel, ezért tűnik valószínűtlennek.

5. Ez az időszak mintegy ellentétben állt a babilóniai fogságban töltött idővel. A fogság ideje a szombatévek ciklusát tükrözte: 10×7 (70 év). A fogság időszakát a szombatévek ciklusához első ízben a Krónikák könyvének írója kapcsolta: „És akik a fegyver elől megmenekültek, azokat elhurcolta Babilóniába, és néki és fiainak szolgálóivá lettek mindaddig, míg a persiai birodalom fel nem támadott; hogy beteljesedjék az Úrnak Jeremiás szája által mondott beszéde, míg lerója a föld az ő szombatjait, mert az elpusztulás egész ideje alatt nyugovék, hogy beteljenek a hetven esztendő” (2Krn 36:20-21).

6. Mihály fejedelem úgy van bemutatva, mint aki közvetlenül nemcsak a círusi rendelet kiadásában vesz részt (amely lehetővé tette a foglyok hazatérését – Dán 11:1), hanem a történelem végén is közbelép, hogy megszabadítsa népet az ellenséges hatalmaktól (Dán 12:1).

7. Noha első látásra kevésbé tűnik valószínűnek, ennek ellenére a Messiás „előképe” lehetett egy pogány király is. Míg Dániel a becsületes jelleme révén lehetett Jézus egyik „előképe”, addig Círus az adminisztratív döntései által. Ilyen értelemben Círus helyreállította azt, amit a káldeus királyok tönkretettek és megszenteltelenítettek, vagyis Jeruzsálemet, a templomot és a templomi edényeket.

8. Lásd még: Mt 7:21; 10:29; 12:50; 18:14; Jn 6:40.

9. Vö. Ézs 61:1-2.

MÍG CÍRUS A ZSIDÓ NÉPET FIZIKAI FOGSÁGBÓL SZABADÍTOTTA KI, JÉZUS AZÉRT JÖTT, HOGY ELHOZZA ÖVÉINEK A LELKI RABSÁGBÓL, A BŰN RABSÁGBÓL VALÓ SZABADULÁS JÓ HÍRÉT (MT 1:21; JEL 1:5).

A SZENTHÁROMSÁG BIBLIAI DOKTRÍNÁJA

Ezernyolcszázkilencvenkettőben, a hetednapú adventizmus első nemzedékének alkonyán (tudjuk, hogy az első adventisták nem-trinitáriusok voltak), kaliforniai kiadónk, a Pacific Press egy híressé vált cikket közölt „A Szentháromság bibliai doktrínája” címmel. Az írás bekerült a nagy példányszámú „Bible Student's Library” gyűjteménybe (90. szám), 1948-ban pedig M. L. Andreasen is publikálta a „The Book of Hebrews” c. könyvében (65–70. o.).

Milton Charles Wilcox
(1853–1935)

M. C. Wilcox testvér, a Pacific Press Kiadó fő-szerkesztője a *Signs of the Time* c. lapunk 1894. május 28-i számában¹ ekképpen méltatta ezt a cikket (464. o.): „Ez a 16 oldalas értekezés egy a *New York Independent*-ben megjelent, Samuel Spear által írt cikk újraközlése. Az írás bemutatja a Bibliának a Szentháromság doktrínájára vonatkozó álláspontját, a

Szentírás szóhasználatát alkalmazva, amiből következően kerül minden filozófiai vitát és eszement spekulációt. Megéri időt szánni az elolvasására.”

Ez a nyomtatott cikk sok éven keresztül kézről kézre járt az adventisták között. White Ellen 22 éven át élt együtt ezzel a trinitárius teológiai javaslattal, mely különbözött férje és a többi adventista úttörő teológiai nézetétől, anélkül hogy mindez elutasító reakciót váltott volna ki belőle.

Ki volt Samuel Spear?

Samuel Thayer Spear D.D.² (1812–1891) a New York állambeli Ballston Spában született, presbiteriánus (kálvinista) teológusként húsz éven át szolgálta a dél-brooklyni presbiteriánus közösséget, ezután a *The Independent* c. folyóirat szerkesztőségi bizottságának volt a tagja, életét a tanulmányozásnak és a kiadványok szerkesztésének szentelte. Halála előtt elveszítette a feleségét, majd rövid időn belül a lányát és a fiát is. Számos könyvet és tanulmányt közölt, amely most már a digitális felületeken is elérhető. Konferenciákon és írásai révén felemelte a hangját a rabszolgatartó rendszer ellen, valamint kiállt a nők és a munkások jo-

gai mellett. A mértékletesség elkötelezett híve volt.

Az alábbiakban közöljük S. T. Spear cikkének teljes szövegét³, saját bibliográfiai és kritikai lábjegyzetekkel kiegészítve.

”

KRISZTUS ALÁRENDELTSÉGE

Habár nem fogalmaz meg metafizikai meghatározást Isten lelki egységére vonatkozóan, a Biblia az Istenség lényegi egységét tanítja, szemben a politeizmus minden formájával, továbbá feltételezi az ember azon képességét, hogy eléggé érti ezt az imádat és az engedelmesség gyakorlati célja érdekében (Jn 17:3; 1Kor 8:6). Ugyanaz a Biblia világosan tanítja, hogy a Jézus Krisztusként ismert szeretett Személy isteni természetű, a szó abszolút értelmében Isten (Jn 1:1–18; 1Jn 5:20; Róm 1:3–4; 9:5; Tit 2:13).

Egy bizonyos értelemben azonban a Biblia Krisztusa – jóllehet lényegét tekintve isteni természetű – különböző és az Atya Istennek alárendelt. Beszélnek róla, és Ő is gyakran beszél saját magáról mint aki az „Isten Fia”, az „Atya Egyszülöttje”, akit az Atya Isten küldött erre a világra, és aki az Atya akaratát teljesíti. Sosincs szereptévesztésben, sosem veszi át az Atya helyét. „Atyám”-nak szólította a leggyakrabban. Nemcsak hogy fohászodott hozzá, de önmagáról is úgy beszél, mint aki szüntelenül a neki tetsző dolgokat cselekszi (Jn 8:29). Feláldozása után ezt mondta Mária Magdolnának: „... Menj az én atyámfiaihoz, és mondd nekik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, és az én Istenemhez és a ti Istenetekhez” (Jn 20:17). Halála előtt ezt mondta a tanítványainak a felházban: „Elmegyek az Atyához, mert az én Atyám nagyobb nálamnál” (Jn 14:28). Egyáltalán nem nehéz olyan utalásokat találni Jézus munkásságában, amelyek az Atya Istent bizonyos szempontból tőle különbözönek, nálánál magasabb rendűnek mutatják be, amiben magától értetődően benne van saját

A KRISZTOLÓGIA ÉS
A SZENTHÁROMSÁG
FLORIN
LAIU

személyének az Atyához viszonyított alárendeltségi viszonya is.

Ugyanez a tény jelenik meg az apostolok írásaiban is. Pál ezt írta a korinthusiaknak: „Ti pedig Krisztusé, Krisztus pedig Istené” (1Kor 3:23), továbbá: „Az asszonymnak feje pedig a férfiú; a Krisztusnak feje pedig az Isten” (1Kor 11:3). A következő sorok is a korinthusiaknak szólnak: „Mikor pedig minden alája vettetett, akkor maga a Fiú is alávetettik annak, aki neki mindent alávetett, hogy az Isten legyen minden mindenben” (1Kor 15:28). Azt olvassuk a Szentírásban, hogy Isten „feltámasztotta Őt [Krisztust] a halálból, és ültette Őt a maga jobbára a mennyekben”, és hogy „ajándékoza neki oly nevet, amely minden név fölött való” (Ef 1:20; Fil 2:9). Minden kérdésen túl ezek és az ehhez hasonló passzusok különbséget tesznek az Atya Isten és Jézus Krisztus között: az előbbinek egyfajta felsőbbrendűséget tulajdonít, amiből a második alárendeltsége következik. Szentírási szöveg sosem tulajdonít magasabb rangot Krisztusnak az Atya Isten státuszához képest.

Figyelembe véve az alábbiakat –

- a. az Istenség abszolút egysége, kizárva bármilyen politeizmust;
- b. az Úr Jézus Krisztus abszolút isteni volta;
- c. bizonyos értelemben Krisztus alárendeltségi viszonya az Atya Istenhez –

a teológusoknak meg kellett válaszolniuk a kérdést: „Hogyan harmonizálhatók össze egymással ezek az állítások?” Mit mondhatunk e tekintetben? Válaszként az alábbi megjegyzéseket ajánlom olvasóim figyelmébe:

1.

Mindhárom, fentebb megfogalmazott kijelentés ugyanazon a tekintélyen [a Biblián] alapszik, következésképpen egyik sem tagadható, hacsak nem kérdőjelezzük meg a Szentírás tekintélyét, vagy nem értelmezzük tévesen az általa használt nyelvezetet.

2.

Miközben a Biblia egyértelműen a fentebbi következtetésekhez vezet, még csak a látszat szintjén sem sejtet nézeteltérést közöttük, továbbá arra sem tesz kifejezett utalást, hogy szükség lenne közöttük a harmonizációra. Bizonyos kategóriájú szövegek az Istenség egységét hangsúlyozzák; más típusú szövegek Krisztus abszolút istenségét emelik ki; és végül vannak olyan szentírási szakaszok is, amelyek az Atya Isten és a Krisztus közötti

különbségekre összpontosítanak, mint – Krisztusnak az Atya iránt való alárendeltségi viszonyára. Sem ezekben a passzusokban, sem más igei részekben nem fedezhetünk fel olyan törekvést, amely megpróbálná harmonizálni a különböző kijelentéseket. A kérdésekre a magyarázatot tehát a Szentírásban kell keresni, de ha a keresztények kizárólag csak arra támaszkodnának, amit a Biblia mond, meg sem fordulna a fejükben, hogy kérdéseket tegyenek fel ebben a témában, és általában ez a legjobb út, amelyet követnünk kell.

3.

A kegyesség gyakorlati céljai és az üdvösség miatt egyáltalán nem szükséges találgatásokba bocsátkoznunk ebben a témában, vagy hogy miként vélekedtek a teológusok e tekintetben. Elég, ha kézbe vesszük a Bibliát, és elolvassuk és elhiszük, amit mond, és ahol a Szentírás megáll, ott mi is megállunk.

4.

Ha mégis úgy döntünk, hogy magyarázni kezdjük a Biblia néhány kijelentését ebben a kérdésben, akkor egyrészt nem szabad elfogadnunk egyetlen az Istenség Szentháromságára vonatkozó elméletet sem, amelyben Krisztus isteni volta három isten létezését feltételezné egy helyett, másrészt pedig nem szabad elfogadnunk egyetlen az Isten egységére vonatkozó tézist sem, amely értelemszerűen kizárná Krisztus isteni voltát. A Biblia minden kijelentését igaznak kell elfogadnunk. A teljes igazság ezekben a szövegekben van elrejtve, és kollektív módon kell azokat elfogadnunk. Az ariánusok, akik több mint embernek tartják Krisztust, az Istennél viszont kevesebbnek (vagy a szociniánusok, akik Krisztust tisztán embernek vélik), ugyanúgy tévednek az érvelésük során, amikor Krisztusnak az Atya Isten iránti alárendeltségéről szóló szövegeket olvassák, viszont figyelmen kívül hagyják azokat a passzusokat, amelyek abszolút isteni voltát hangsúlyozzák. Egyik csoport sem fogadja el a Biblia Krisztusra vonatkozó teljes kinyilatkoztatását, aminek eredményeképpen mind az ariánusok, mind a szociniánusok téves következtetésekre jutnak. Krisztus nem egyszerűen ember, ahogy a szociniánusok állítják; ami pedig a felsőbbrendű természetét illeti, az teljesen isteni, ellentétben azzal, ahogy azt az ariánusok hiszik. Isteni és emberi egy időben, Isten-Ember. Bármennyire is titokzatos ez az állítás, megegyezik Jézus és az apostolok tanításával.

**KRISZTUS NEM
EGYSZERŰEN
EMBER, AHOGY
A SZOCINIÁNUSOK
ÁLLÍTJÁK; AMI
PEDIG A FELSŐBB-
RENDŰ TERMÉ-
SZETÉT ILLETI,
AZ TELJESEN
ISTENI, ELLENTÉT-
BEN AZZAL, AHOGY
AZT AZ ARIÁNUSOK
HISZIK. ISTENI ÉS
EMBERI EGY IDŐ-
BEN, ISTEN-EMBER.**

5.

Krisztus alárendeltségének magyarázata – ahogyan azt a Szentírás kinyilatkoztatja számunkra – nem csupán alárendeltségének emberi természete realitásához való viszonyítása alapján történik. Igaz, hogy emberi természetében Ő teremtett és függő lény, és ebben a tekintetben hasonlatos az emberhez, akinek a természetét magára vette. A Biblia kinyilatkoztatása azonban isteni⁴ és emberi természetére egyaránt kiterjed. Pál azt írja, hogy Isten „mindeneket teremtett a Jézus Krisztus által”, és hogy Ő az a személy vagy ügynök, „aki által a világot is teremtette” (Ef 3:9; Zsid 1:2). E két bibliai kijelentésnek nincs köze Krisztus emberi voltához, mégis mindkét esetben Isten úgy jelenik meg, mint aki Krisztusban és Krisztus által cselekszik, Krisztus egyfajta közvetítő lévén Isten megnyilatkozásaiban. A Szentírás továbbá tudunkra adja, hogy Isten elküldte az Ő Fiát a földre, „kibocsátotta az Ő Fiát” az emberiség üdvösségéért, az Ő „egyszülött Fiát”, „a tulajdon Fiának sem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta” (Gal 4:4; Jn 3:16; Róm 8:32).

Ezek a kijelentések azt sugallják, hogy maga a Fiú, a Krisztus már testet öltése előtt is létezett, az Atya Isten tehát a már létező Fiát küldte le a földre, nem kímélve Őt. Az Atya Istennek tulajdonított cselekedet, mely által az emberiség üdvössége érdekében ajándékként felajánlotta az Ő Fiát, arra a Krisztusra vonatkozik, aki még nem vette fel az emberi természetet. Feltételezhetjük, hogy az Atya Istennek elsőbbsége van ebben a cselekedetben.

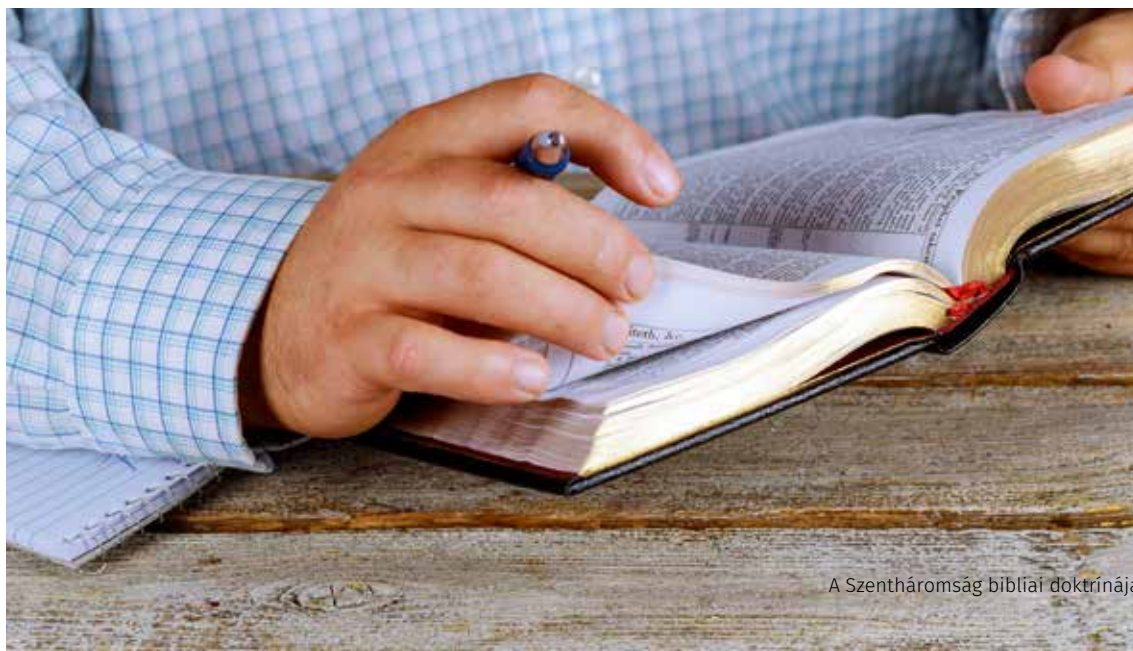
Páltól továbbá azt is megtudjuk, hogy amikor a földön testet öltött és a halála után feltámadt és

mennybement Fiúnak mindenképpen engedelmeskedni fognak, „akkor maga a Fiú is alávetettik annak, aki neki mindent alávetett, hogy az Isten legyen minden mindenben” (1Kor 15:28). Ebből egyértelműen az következik, hogy a Fiú alárendeltségi viszonyban van az Atya Istennel, és ez az alárendeltség – bármi legyen is annak pontos természete – nyilvánvaló módon Krisztus felsőrendű természetére is utal, nemcsak emberi voltára. Ebben a felsőrendű természetben szállt alá az alázat völgyébe, és ebben a természetben⁵ „magasztalá fel őt” (Fil 2:9) az Atya.

Krisztus a feltámadása után, amikor egy utolsó küldetést bízott a tanítványaira, a következőket mondta: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28:18). A „hatalom”-ként fordított görög szó „tekintély”-t is jelent, és Krisztus itt arról a hatalomról/tekintélyről beszél, ami neki adatott. Kitől kapta? Nyilvánvalóan az Atya Istentől, akiről Krisztus egy másik alkalommal ezt mondta: „Mindent nékem adott át az én Atyám” (Mt 11:27). Egy másik igeszakaszban ezt olvassuk: „Az Atya szereti a Fiút, és az ő kezébe adott mindent” (Jn 3:35).

Ezek a bibliaszövegek külön-külön és együttvéve is rámutatnak arra, hogy Krisztusnak az Atya Isten iránti alárendeltsége nem korlátozódik csupán emberi természetére, hanem bizonyos értelemben kiterjed felsőrendű, isteni természetére is. Ez dr. Meyernek is az álláspontja, amelyet 1Korinthus 3:23 verséhez fűzött magyarázata során fejtett ki: „Ti pedig Krisztusé, Krisztus pedig Istené.” Szerinte „lényge isteni részéből Krisztus – Pál apostol szerint – Isten Fia, következésképpen nemcsak az emberi voltát tekintve van alárendelt viszonyban az Atyával.”⁶

KRISZTUSNAK AZ ATYA ISTEN IRÁNTI ALÁRENDELTSÉGE NEM KORLÁTOZÓDIK CSUPÁN EMBERI TERMÉSZETÉRE, HANEM BIZONYOS ÉRTELEMBEN KITERJED FELSŐRENĐŰ, ISTENI TERMÉSZETÉRE IS.

6.

Mindezek a bibliaiszövegek együttvéve arra engednek következtetni, hogy az Istenségben [ang.: *Godhead*] lényegi és állandó⁷ különbség van a lét- és a működési mód tekintetében, amelynek fényében helyesen azt állítjuk Krisztusról, hogy alá van rendelve az Atya Istennek, ugyanakkor azt is tudjuk róla, hogy isteni természettel rendelkezik, és hatalom és dicsőség tekintetében egyenlő az Atyával; továbbá pedig a kettejük közti különbség – bármi lenne is az – nem képez disszonanciát az isteni egység bibliai doktrínájával. Ez az Istenségre vonatkozó tény az ember üdvösségéért lefektetett tervben is megjelenik. Ebben a tervben Isten személyes titulusok alatt mutatkozik be az embernek: Atya, Fiú és Szentlélek, akik különböző szerepkörrel és kapcsolatokkal rendelkeznek, továbbá különböző cselekedeteket hajtanak végre. Ezek a titulusok és különleges jelentőségük nem felcserélhetőek egymással. Az „Atya” szó sosem jelöli a Fiút⁸, és a „Fiú” név sem jelöli az Atyát. Mindezen címnek megvan a maga állandó alkalmazása, használata és értelme.

A *háromszemélyű* egy Istenről szóló doktrína alapjául ez a megkülönböztetés áll, amit kinyilatkoztat számunkra a Biblia, s ami oly sokáig a keresztény egyház egyik hitalapelve volt.⁹ Ez a doktrína, ahogy azt az elfogadói vallják, nem egy három istenből álló rendszert feltételez. Egyetlen Istent mutat be, aki három személyben létezik és cselekszik, azzal a pontosítással, hogy a „személy” szó ebben a kapcsolati rendszerben nem úgy értelmezendő, mint ami ellentmond az Istenség egysége fogalmának. A Biblia trinitáriusai nem három-

isten-hívők. Egyszerűen csak arra törekszenek, hogy képességük szerint a legjobban kijelentsék azt, amit a Biblia is tanít.

Megváltónk meghagyta számunkra, hogy a keresztség szertartása alkalmával mit kell mondania a keresztelő lelkésznek: „Az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében” (Mt 28:19). Itt áll előttünk a *Háromság* megkülönböztető eleme: az Istenség három személye. Miközben érezhető, hogy különbség van a három isteni személy között, a jézusi kijelentés mindhármukat egy szintre emeli. A keresztségi szertartási formula erős érv e mellett a megkülönböztetés mellett, és mégis egyetlen trinitárius sem értelmezte úgy, hogy Krisztus itt az Istenség lényegi egysége ellen szólna.

Pál hitt az Istenség egységében, ennek ellenére az Efézusi levélben ezt írta: „Mert Ő általa [Krisztus által] van menetelünk mindkettőnknek [zsidónak és nem zsidónak] egy Lélekben az Atyához” (Ef 2:18). Itt, legalábbis formai szempontból, a háromszemélyű Istenség tárul fel előttünk: az Atyához Krisztus által juthatunk el a Szentlélekben. A Szentháromság doktrínája itt – ahogy másutt is a Bibliában – mellékesen jut kifejezésre, amivel az apostol is tisztában van. A lényegi egységgel nem ellenkező *háromság* elemét Istenre vonatkozóan világosan tanítja a Szentírás.

Továbbá ez a *háromság* nem Isten három szakaszban vagy szerepben történő megnyilatkozása, ahogy a Sabellius-hívek vallják, mintha csak azt mondanánk, hogy Ő a világ Teremtője, erkölcsi Kormányzója és gondviselő Vezetője. Egy ilyen elmélet nem fejezné ki tisztán a bibliai nyelvezet természetes és adekvát jelentését. Egy személyről

AZ ISTENSÉGBEN LÉNYEGI ÉS ÁLLANDÓ KÜLÖNB-SÉG VAN A LÉT- ÉS A MŰKÖDÉSI MÓD TEKINTETÉBEN, AMELYNEK FÉNYÉBEN HELYESEN AZT ÁLLÍTJUK KRISZTUSRÓL, HOGY ALÁ VAN RENDELVE AZ ATYA ISTENNEK, UGYANAKKOR AZT IS TUDJUK RÓLA, HOGY ISTENI TERMÉSZETTEL RENDELKEZIK, ÉS HATALOM ÉS DICSŐSÉG TEKINTÉBEN EGYENLŐ AZ ATYÁVAL.

elmondhatjuk, hogy egy időben apa, tisztességes állampolgár és törvényszéki bíró, viszont egyetlen őszinte bibliaolvasó sem gondolhatja azt, hogy ez megegyezik az *Atya*, a *Fiú* és a *Szentlélek* titulusok használatával Istenre vonatkozóan. Ezek a címek – úgy tűnik – *személyes* jelleggel bírnak, és nyilvánvalóan *személyes* jelleggel használják. Az egyedüli ok, amiért ezeket a titulusokat ekképpen kell értelmezni és használni, az, hogy az Istenség egységét maga a Biblia nyilatkoztatja ki. Ha a triteizmus lenne a Könyv [a Biblia] doktrínája, ezek a titulusok megfelelő módon triteista hitelt fejeznék ki.

7.

A különbözőség természetének pontos magyarázása – melynek értelmében a Biblia Istenre bizonyos tekintetben három személyű, s amelyből eredendően Krisztus (jóllehet lényegében isteni természetű) bizonyos értelemben alá van rendelve az Atya Istennek – olyan erőfeszítést feltételez, amely teljes kudarcba fulladna, ezért jó lenne nem foglalkozni vele. A szóban forgó téma nem tartozik az emberi gondolkodás hatókörébe, és el kell fogadnunk, hogy vannak dolgok, amiket képtelenek vagyunk megérteni.

A Fiú Atyától való *örök születésének*, valamint a Szentlélek Atyától (vagy Atyától és Fiútól) való *örök processziójának* elméletét nehéz megérteni, misztikus spekulációkba bocsátkozik bárki, aki magyarázni próbálná, bölcsebbnek szeretne tűnni, az emberi tudás határán túl próbál értelmet találni a kérdésben. Ezek az elméletek ugyanolyan nagy titkok, mint amelyeket magyarázni próbál, jóllehet semmit sem magyaráz meg.

Isten hármasság öntudatának elmélete – egy öntudat az Atya Isten számára, egy másik (különböző) öntudat a Fiú Isten számára, és egy harmadik (különböző) öntudat a Szentlélek Isten számára – újabb spekuláció, amelyre vonatkozóan, legalábbis ebben a világban, sosem fogunk tudni eleget ahhoz, hogy megerősítsük vagy tagadjuk a létjogosultságát. Az a mód, ahogyan a Szentháromság ki van nyilatkoztatva, tökéletes titok kell, hogy legyen számunkra, lévén, hogy teljes tudatlanság jellemez minket ebben a kérdésben. Ahhoz, hogy higgyünk a kinyilatkoztatásban, nincs szükségünk arra, hogy spekulatív módon értelmezzük (megértsük) azt.

8.

A Szentháromság keresztény doktrínája – elemeit együtt vagy külön-külön tekintve – távol at-

tól, hogy száraz, nem praktikus és hiábavaló dogma legyen, alkalmazkodik a bűnös emberek sorához és szükségleteihez. Pál azt írta az efézusiaknak, hogy „egy a test és egy a Lélek, miképpen elhívásokatoknak egy reménységében hívatatok is el” (Ef 4:4); majd kiegészíti: „Egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség” (5. vers). Végül pedig, felkapaszkodva e gondolat csúcsára, még hozzátette, hogy „egy az Isten és mindenknek Atyja, aki mindenknek felette van, és mindenk által és mindnyájatokban munkálkodik” (6. vers). Mely keresztény elme és szív ne értene egyet ezzel a Szentháromságról szóló kijelentéssel?

A Korinthusiaknak ezt írta Pál apostol: „Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme, és az Istennek szeretete, és a Szentléleknek közössége mindnyájatokkal. Ámen!” (2Kor 13:13). Ki az, aki hibát találna az Istenség Hármasságában, ahogyan az ebben az imában be van mutatva? Ugyanannak a közösségnek üzenté Pál: „Mindazáltal nekünk egy Istenünk van, az Atya, akitől van a mindenség, mi is őbenne; és egy Urunk, a Jézus Krisztus, aki által van a mindenség, mi is ő általa” (1Kor 8:6). Az „akitől van a mindenség, mi is őbenne” Atyára vonatkozó kijelentés különbözik az „aki által van a mindenség, mi is ő általa” Jézus Krisztusra utaló kijelentéstől; az „akitől” és az „aki által” közti különbség az Atya Isten és az Úr Jézus Krisztus közti különbségre világít rá. Az Atya Isten ebben a diskurzusban elsődleges forrásként, Krisztus pedig eszközként jelenik meg.

„Legyetek pedig egymáshoz jóságosak, irgalmasok, megengedvén egymásnak, miképpen az Isten is a Krisztusban megengedett néktek” (Ef 4:32), írta Pál az efézusiaknak. E szerint a kijelentés szerint a megbocsátás Istentől, a Szentháromság egyik személyétől¹⁰ jön, de Krisztusban lett felajánlva számunkra, aki egy másik személye a Szentháromságnak. Kinek van ellenvetése ezzel a hitelvvel kapcsolatban? Van-e bárki, akit összezavar az, hogy az Atyától kér bűnbocsánatot Krisztus által, a Krisztus kedvéért?

Az Atya Isten a Bibliában neki tulajdonított primátusában, a Fiú Isten a rá bízott megváltó és üdvözítő munkájában, valamint a Szentlélek Isten megújító (újjászületést elősegítő) és megszentelő szolgálatában – függetlenül attól, hogy egyetlen Istenként, vagy az egyetlen Isten három külön személyeként közelítünk hozzá – a bűnösök megmentéséért kidolgozott terv teljes terjedelmében jelen van. Ebben a tervben semmi sem felesleges, semmi, ami ne lenne az ember szükségleteihez igazítva. Az egyszerű kereszténynek, aki saját lelki

„AZ ÚR JÉZUS KRISZTUSNAK KEGYELME, ÉS AZ ISTENNEK SZERETETE, ÉS A SZENTLÉLEKNEK KÖZÖSSÉGE MINDNYÁJATOKKAL. ÁMEN!” (2KOR 13:13).

szükségleteire gondolva a Bibliában kinyilatkoztatott isteni Szentháromságról elmélkedik, semmilyen nehézsége nincs ezzel a doktrínával kapcsolatosan. Világosság a gondolatai számára, kegyelemmel teljes erő a tapasztalatai során. Elégedett azzal, amit a Biblia kinyilatkoztatásként nyújt számára, és felhasználja a benne talált értékeket, amelyek egyáltalán nem okoznak gondot neki. Nem próbálja meg metafizikai¹¹ módszerekkel elemezni Istent, akit imád, hanem inkább úgy gondol rá, ahogy a Szentírás kinyilatkoztatja Őt; bármikor sajátjaként mondhatja a következő dicsőítő szavakat (doxológiát¹²):

*Dicsőítsétek Istent,
Akitől minden áldás származik!*

**AZ ATYA ISTEN
A BIBLIÁBAN NEKI
TULAJDONÍTOTT
PRIMÁTUSÁBAN,
A FIÚ ISTEN A RÁ
BÍZOTT MEGVÁLTO
ÉS ÜDVÖZÍTŐ MUN-
KÁJÁBAN, VALAMINT
A SZENTLÉLEK MEG-
ÚJÍTÓ (ÚJJÁSZÜLE-
TÉST ELŐSEGÍTŐ)
ÉS MEGSZENTELŐ
SZOLGÁLATÁ-
BAN A BŰNÖSÖK
MEGMENTÉSÉÉRT
KIDOLGOZOTT TERV
TELJES TERJEDEL-
MÉBEN JELEN VAN.**

1. <https://documents.adventistarchives.org/Periodicals/ST/ST18940528-V20-29.pdf>.
2. A „D.D.” a *Doctor of Divinity* (teológiai doktor) rövidítése. Más helyeken a név előtt fel van tüntetve a „Rev.” rövidítés (Reverend), ami az angol nyelvű utalás a protestáns lelkipásztori tisztségre. A jelek szerint élt még egy New Yorkban született, Samuel T. Spear nevű lelkész (1815–1887), aki New York-i és ohioi presbiteriánus gyülekezeteket pásztorolt, és szintén társadalmi aktivista volt. A két személy azonosítása időnként gondot jelent.
3. *New York Independent*, 1889. november 14. 5–6. o. (XLI. köt., 1493–1494. o.), Brooklyn, New York. https://archive.org/details/sim_independent_1889-11-14_41_2137/page/4/mode/2up?view=theater
4. A Spear által fentebb említettek nyomán, miszerint Krisztus isteni volta abszolút, tévesen értelmezhetők a gondolatot, aminek értelmében az alárendeltség az isteni természetre is vonatkozik. A szerző azt akarja ezzel mondani, hogy Krisztus mint személy nemcsak az isteni természet tekintetében van alárendelt szerepben az Atyával kapcsolatban, hanem az abszolút értelemben vett isteni természet tekintetében is: a preegzisztens, felmagasztalt Krisztus engedelmeskedik az Atyának. A kijelentés helyes, viszont senkinek sem kell ebből azt a következtetést levonnia, hogy Krisztus mint Isten kötelező módon magán visel egyfajta másodrendű, származtatott, alacsonyabb vagy függő isteni természetet. Logikus módon következik, hogy Krisztus alárendeltsége az isteni (preegzisztens és isteni-emberi) természet tekintetében csakis önként vállalt lehet, az Istenség keretében meghatározott örök terv értelmében (Zsolt 40:7–8; Ef 3:11; Fil 2:6–11).
5. Samuel Spear itt szem elől téveszti a tény, hogy Jézus felmagasztaltatása a megaláztatását követően nemcsak isteni, hanem emberi természetben is megtörtént (Lk 24:39; Jn 19:37; 20:27; ApCsel 1:9, 11; Jel 1:7; 5:6). Krisztus emberként mennyei Főpapunk és Képviselőnk (Zsid 2:17; 4:14–15), nem Istenként, jóllehet Ő továbbra is „boldog remény-ségünk”, „nagy Istenünk” és „megtartó Jézus Krisztusunk” (Tit 2:13), „mindeneknek felette örökké áldandó Istenünk” (Róm 9:5).
6. Meyer magyarázata a Bible Hubon: https://biblehub.com/commentaries/meyer/1_corinthians/3.htm.

*Dicsőitse Őt minden teremtett lény!
Dicsőítsék Őt a mennyei seregek!
Dicsőítsétek az Atyát, a Fiút és a Szentlelket!*¹³

Csak akkor jelennek meg nehézségek az értelmezésben, ha az ember bölcsebbnek hiszi magát, mint amilyen a valóságban, és a Biblián túl próbál meg magyarázatokat találni a különböző teológiai kérdésekre. Ostobasága feddéséért akadályokba ütközik. A dicsőséges doktrína perplex állapotot idéz elő benne, és a saját maga kreálta zavarodottság áldozata lesz. Az embernek nagyobb hitre és kevesebb okoskodásra van szüksége. ■

Fordította és a lábjegyzeteket szerkesztette
Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

7. A szerző itt az *immanens* szót használja (immanens, velejáró, folyamatos, állandó).
8. A szerző itt az „Atya” titulusra utal a „Fiúval” (Krisztussal) való viszonylatban. A teremtett világegyetemmel és élőlényekkel való relációban az „Atya” titulus Krisztusra is vonatkozik (Ézs 9:6; Jn 21:5; Zsid 2:13–14).
9. Az aláhúzott részt Samuel Spear cikkében M. C. Wilcox kihagyta, amikor 1892-ben a „Bible Student Library”-t szerkesztette („A Szentháromság bibliai doktrínája” szócikk). Andreasen könyvének online változatában ennek a mondatnak a helyén négy pont található. A jelek szerint az adventista szerkesztők úgy ítélték meg, hogy a „hármasságot alkotó” Istenre – a több mint 1600 éves keresztény hitelvre – történő utalás vagy nem egyezett az akkori hetednapos adventista értelmezéssel, vagy pedig felborzolta volna egyes testvérek kedélyét. A „hármasságot alkotó” („háromban egy”) jelző azonban a legjobban érzékelteti, mit akar mondani Spear a cikkében. A „Szentháromság” kifejezés a latin *Trinitas* (három entitás egysége) szóból származik.
10. Az angolban a *personality* szót használják, amely jobban illik a *különböző egyéniség* gondolatának kifejezésére, míg a *person* szó (személy) testibb, földibb, következképpen kevésbé alkalmas kifejezés. Talán ugyanezen okból kifolyólag használta Ellen White is a *personality* szót. A román nyelvben azonban (ahogyan a magyarban is, ford. megj.) a *személyiség* szó használata a fordításban félrevezető lehet, mivel különbözik a jelentése: 1. személy; 2. nagyon személyes, öngazoló jelleg valakinél; 3. tömeg előtt egy bizonyos területen ismert személy, ezért az a leghelyesebb, ha az *egyéniesség* vagy a *személy* szót használjuk.
11. A „fizikai jelenségeken túli”, elvont, filozofikus; valami, amit az érzékeinkkel nem foghatunk fel.
12. A doxológia keresztény himnusz, mely Isten felségének dicsőítésére szolgál.
13. Angol: „Praise God, from whom all blessings flow! Praise Him, all creatures here below! Praise Him above, ye heavenly host! Praise Father, Son and Holy Ghost!” Ezt a Thomas Ken anglikán püspök által 1709-ben írt doxológiát az első adventista énekeskönyv 53. énekeként publikálták; a válogatást James White végezte 1849-ben. A következő kiadásokba (1852-től) már nem került bele, de Ellen White pozitív értelemben idézte az ének szövegét egy 1881 elején írt cikkében (*Review and Herald*, január 4.).

ISMERD FEL ŐKET!

A bibliai személyeket könnyen azonosítjuk, ha ismerjük életük fontosabb eseményeit vagy történeteik kulcsszavait. Például: ha elhangzik az „országok verme” kifejezés, biztosan mindenki tudni fogja, hogy Dánielről van szó. Próbáljátok meg felismerni a bibliai személyeket az alábbi kulcsszavak vagy ábrák segítségével, majd színezzétek ki a rajzokat!

**OLVASOK ÉS
FELFEDEZEK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekek Osztálya
igazgatójának asszisztense

1. Kígyó, kívánatos gyümölcs, kert.
2. Gyékénykosár, Vörös-tenger, kivirágzott vessző.
3. Templom, bölcsesség, példabeszédek.
4. Kakas, levágott fül, árulás.
5. Vakság, levelek, misszióutak.

#opaginapezi

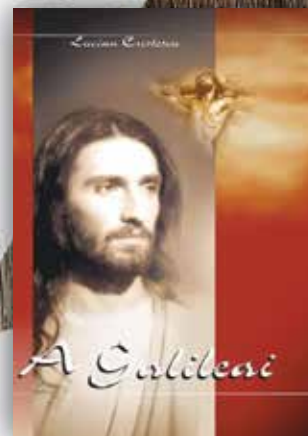
Az „O pagina pe zi” (Naponta egy oldal) elnevezésű projekt által célul tűztük egy könyvnek egy bizonyos periódus alatti elolvasását. **A kezdeményezés negyedik kiadása 90 napig tart, 2024. szeptember 15. és december 13. között.** Ezúttal Lucian Cristescu *A Galileai* c. könyve képezi a kihívás tárgyát.

A részvétel ugyan nem feliratkozáshoz kötött, de ha részesülni szeretnének a fejezetek végi felmérésekben és a következetességért járó bónuszokban és jutalmakban, fel kell iratkozniuk és ki kell tölteniük a **viatasisanatate.ro/opaginapezi** webcímről letölthető űrlapot.

A Galileai c. könyv tartalma ugyanezen a webcímen érhető el. Minden nap feltöltjük az aznapra szóló olvasnivalót.

A **viatasisanatate/opaginapezi** weboldalon további részletek olvashatók, valamint közzé van téve a projekt szabályzata is.

Önt is szeretettel várjuk a következetesen olvasók csapatába!

A 3. turnus után kapott visszajelzések:

Türelmetlenül várjuk a következő könyvet. Dicséretre méltó megvalósítás! Köszönjük! A kérdések megválaszolása maximális figyelmet igényelt az olvasás közben. Hálásak vagyunk az Úrnak az ötletért, ahogyan azoknak is, akik megvalósították ezt a kezdeményezést. Minél több ilyen projektet! Carmen Vasilescu

Csodálatos tapasztalat volt! Rendszeresen kaptuk a kiértékelő űrlapokat, ami ösztönzően hatott olvasó és tanulmányozó kedvünkre. Egy élmény másokkal együtt olvasni, akik ugyanazokkal a keresztény értékekkel rendelkeznek mint mi.

Csodálatos kezdeményezés, amiből minden olvasó hasznot húzhat. Köszönöm az "O pagină pe zi" csapata minden tagjának az erőfeszítést, hogy Isten Igéje által megpróbál beavatkozni az emberek életébe! Irinel Caraiman

A Jézus élete c. könyv válasz volt az imáimra, nem szűnök meg hálát adni ezért Istennek. Megváltoztatta az életem! Legkevesebb 25 ismerőssémmel osztottam meg az #opaginapezi alkalmazást, ezúton terjesztve a mindennapok igazi örömét. Köszönöm a lehetőséget, és sok sikert kívánok a továbbiakban is! Lavinia Prisăcaru

